

46/1994. (IX. 30.) OGY határozat

a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házszabályáról¹

Az Országgyűlés az Alkotmány 24. §-a (4) bekezdése szerint működésének szabályait és tárgyalási rendjét az alábbi Házszabályban állapítja meg:

I. RÉSZ

AZ ORSZÁGGYŰLÉS MEGALAKULÁSA

Az alakuló ülés összehívása

1. § Az újonnan megválasztott Országgyűlést a köztársasági elnök a választást követő egy hónapon belüli időpontra hívja össze.

A megbízólevél benyújtása

2. § (1) Az országgyűlési képviselők általános választásán megválasztott képviselők a megbízólevelüket az Országgyűlés alakuló ülését megelőzően a köztársasági elnöknel nyújtják be.

(2) Az időközi választáson megválasztott, valamint a pártlistáról üresedés miatt kijelölt képviselő megbízólevelét az Országgyűlés elnökénél nyújtja be.

Az alakuló ülés vezetése

3. § (1) Az Országgyűlés alakuló ülését a köztársasági elnök nyitja meg. Ezt követően tájékoztatást ad a megbízólevelek átvételéről, majd felkéri a legidősebb képviselőt a korelnöki, a négy legfiatalabb képviselőt a korjegyzői feladatok ellátására.

(2) Ha a képviselő a felkérést visszautasítja, a korban soron következő képviselőt kell felkérni.

4. § (1) Az alakuló ülést az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáig a korelnök vezeti.

(2) Az Országgyűlés főtitkára az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáig a korelnök irányítása alatt végzi az Országgyűlés ülésével kapcsolatos tevékenységet.

A választással kapcsolatos jelentések

5. § (1) A korelnök és a korjegyzők hivatalba lépése után

a) az országgyűlési képviselők választásáról az Országos Választási Bizottság nevében annak elnöke,

¹ A határozatot az Országgyűlés az 1994. szeptember 20-i ülésnapján fogadta el.

b) a választással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és technikai lebonyolításáról a belügyminiszter beszámol az Országgyűlésnek.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott beszámolójelentések elfogadásáról az Országgyűlés a képviselők eskütétele után határoz.

A megbízólevelek vizsgálata

6. § (1) A jelentések elhangzása után a korelnök és a korjegyzők - mint mandátumvizsgáló bizottság - a választási iratok (választási bizottságok jegyzőkönyvei, képviselőknek a megbízás elfogadására, illetőleg az összeférhetetlenség hiányára vonatkozó nyilatkozatai, pártlisták, megbízólevelek) alapján megvizsgálják a képviselők megbízólevelének szabályszerűségét.

(2) A korelnök és a korjegyzők megbízólevelét a névsor szerint elsőnek igazolt öt képviselőből álló bizottság vizsgálja meg. E bizottság azonnal megalakul, s tagjai sorából előadót választ. Ha a korelnök vagy korjegyző a névsor szerinti első öt képviselő közé tartozna, vagy ha a névsor szerinti első öt képviselő valamelyike a felkérést visszautasítja, a bizottság tagja a sorban következő képviselő lesz.

7. § (1) A mandátumvizsgálat eredményéről először a 6. § (2) bekezdésében meghatározott bizottság előadója, majd ezt követően a korelnök tesz jelentést az Országgyűlésnek.

(2) Az időközi választás során megválasztott, továbbá a területi, illetve az országos listán az érintett párt által kijelölt képviselő 6. § (1) bekezdésében felsorolt választási iratait a mandátumvizsgálati ügyekkel foglalkozó bizottság vizsgálja meg. A vizsgálat eredményéről a bizottság előadója az Országgyűlés legközelebbi ülésén tesz jelentést.

(3) A mandátumvizsgálat eredményéről készített jelentéshez módosító javaslatot nem lehet benyújtani. A mandátumokat az Országgyűlés vita nélkül igazolja.

Az eskütétel

8. § (1) A képviselők a mandátumvizsgálat eredményéről szóló határozat meghozatalát követően - az alakuló ülésen - esküt tesznek, és aláírják az esküokmányt.

(2) Az eskü szövegét a Házszabály *1. melléklete* tartalmazza.

(3) Az alakuló ülésről távollevők, továbbá a 7. § (2) bekezdése szerint igazolt képviselők az Országgyűlés előtt teszik le az esküt, és írják alá az esküokmányt.

(4) A képviselő az eskü letételéig és az esküokmány aláírásáig - az alakuló ülés megtartásával szükségszerűen együttjáró feladatok elvégzésének kivételével - nem vehet részt az Országgyűlés munkájában; tiszteletdíjra és költségtérítésre csak akkor jogosult - visszamenőleg is -, illetőleg kedvezményt akkor vehet igénybe, miután esküt tett.

A képviselőcsoport megalakulásának bejelentése

9. § (1) A képviselőcsoportok megalakulásának bejelentésére az alakuló ülésen, az eskütételt követően kerül sor.

(2) A képviselőcsoport megalakulására vonatkozó bejelentésnek tartalmaznia kell a képviselőcsoport elnevezését, a csoport vezetőjének és az esetleges egyéb tisztségviselők nevét, valamint a képviselőcsoport névsorát.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben foglaltakat a korelnökhöz, a változásokat az Országgyűlés elnökéhez kell írásban bejelenteni.

(4) Az alakuló ülést követően megalakult képviselőcsoportok esetén a (2)-(3) bekezdésben, valamint a 14-15. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztása

10. § (1) Az Országgyűlés az alakuló ülésén - az Országgyűlésben képvisellel rendelkező pártok képviselőcsoportjai vezetőinek indítványára, a korelnök javaslata alapján - titkos szavazással megválasztja az Országgyűlés elnökét, alelnökeit és a jegyzőket.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott javaslathoz módosító javaslatot nem lehet benyújtani, arról az Országgyűlés vita nélkül határoz.

(3) A szavazatok leadása után a korjegyzők a korelnök felügyelete alatt összeszámlálják a szavazatokat, és a korelnök kihirdeti az eredményt.

(4) Ha valamelyik tisztségviselő megválasztásánál nincs meg a szükséges többség, e tisztség tekintetében az alakuló ülésen megismételt szavazást kell tartani.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott okból megismételt szavazás során - ha a tisztségre több jelölt volt - a két legtöbb szavazatot kapott elnökjelöltre, illetőleg a legtöbb szavazatot kapott, meg nem választott jelöltek közül eggyel több jelöltre lehet szavazni, mint ahány alelnököt vagy jegyzőt kell megválasztani.

(6) Ha a megismételt szavazás is eredménytelen, a be nem töltött tisztségre új jelölést és szavazást kell tartani.

11. § Tisztségviselői megbízatás megszűnése esetén az új tisztségviselő megválasztására a 10. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az Országgyűlés elnökének választása esetén a korelnök teendőit - a 20. § (2) bekezdése szerinti helyettesítési rendben - az Országgyűlés alelnöke látja el.

A Házbizottság megalakulása

12. § (1) A képviselőcsoport-vezetők nevének bejelentésével [9. § (1)-(2) bekezdés], továbbá az Országgyűlés elnökének és alelnökeinek megválasztásával (10-11. §) a Házbizottság [24. § (1) bekezdés szerinti összetétellel] megalakul.

(2) A Házbizottság tagjainak névsorát a korelnök az alakuló ülésen ismerteti az Országgyűlés előtt, ezt követően az elnöklést átadja az Országgyűlés megválasztott elnökének.

II. RÉSZ

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK ÉS A KÉPVISELŐCSOPORTOK

A KÉPVISELŐK

A képviselők jogai és kötelezettségei

13. § (1) Az országgyűlési képviselők tevékenységüket a köz érdekében végzik. Képviselői tevékenységükre nézve nem utasíthatók.

(2) Amennyiben törvény kivételt nem tesz, az Országgyűlés tisztségeire, illetve bizottságaiba, bármelyik képviselő megválasztható.

(3) A képviselő joga és kötelessége, hogy kezdeményezően részt vegyen az Országgyűlés munkájában, elősegítse annak eredményes működését. Kötelessége részt venni az Országgyűlés ülésein, továbbá annak a bizottságnak az ülésein, amelynek tagja.

(4) A képviselő köteles képviselői tevékenységét az Alkotmánynak és a jogszabályoknak megfelelően végezni, valamint a Házszabály előírásait betartani.

2. fejezet

A KÉPVISELŐCSOPORTOK

Az országgyűlési képviselőcsoportok megalakítása

14. § (1) Az ugyanazon párthoz tartozó országgyűlési képviselők országgyűlési tevékenységük összehangolására képviselőcsoportot hozhatnak létre.

(2) Az ugyanazon párthoz tartozó képviselők csak egy képviselőcsoportot alakíthatnak.

(3) E § alkalmazásában azt a képviselőt kell párthoz tartozónak tekinteni, aki

a) párt tagja, vagy

b) párt támogatásával indult a választáson, vagy

c) olyan független, illetve függetlenné vált képviselő, akinek csatlakozását a képviselőcsoport elfogadta.

(4) A képviselőcsoport a tagjai sorából vezetőt választ, illetve más közös ügyeket intéző megbízottat választhat. A képviselőcsoport vezetőjének akadályoztatása esetén a képviselőcsoport vezetőjének helyettese mindazon jogokat gyakorolja, amelyeket a Házszabály a képviselőcsoport vezetőjének biztosít.

15. § (1) Képviselőcsoportot legalább tizenöt képviselő alakíthat. A képviselő csak egy képviselőcsoportnak lehet tagja.

(2) A képviselő a képviselőcsoportból kiléphet. A képviselőcsoport a tagját kizárhatja. A kilépett vagy kizárt képviselőt függetlennek kell tekinteni; az így függetlenné vált képviselő a kilépését vagy kizárását követő hat hónap elteltével bármely képviselőcsoporthoz csatlakozhat.

A képviselőcsoport gazdálkodása

16. § (1) A képviselőcsoportok működési költségeiről az Országgyűlés költségvetésén belül, elkülönítve kell gondoskodni.

(2) A képviselőcsoport az (1) bekezdés szerinti keret terhére a képviselőcsoport vezetőjének rendelkezése alapján vállalhat kötelezettséget, és teljesíthet kifizetést.

(3) A képviselőcsoport gazdálkodására a központi költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A képviselőcsoport megszűnése

17. § (1) Megszűnik a képviselőcsoport, ha tagjainak száma tizenöt fő alá csökken, vagy ha a képviselőcsoport ezt határozatában kimondja.

(2) A képviselőcsoport volt vezetője a megszűnés tényét köteles haladéktalanul, de legkésőbb három napon belül bejelenteni az Országgyűlés elnökének. E határidő elmulasztása esetén az Országgyűlés elnöke a képviselőcsoport megszűnését hivatalból megállapíthatja.

(3) Nem szűnik meg a képviselőcsoport tagjai számának tizenöt fő alá csökkenése esetében, ha a hiányzó mandátum az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény 46. §-ának (5) bekezdése alapján - az ott megjelölt időn belül - betölthető.

A csoportalakítás és a tájékoztatás szabályozása

18. § (1) A pártok képviselőcsoportjain kívül - a képviselői tevékenységgel összefüggő célra - létrehozott más (pl. szakmai, területi) csoportok a Házszabály alkalmazásában nem minősülnek képviselőcsoportnak.

(2) Az Országgyűlés épületében a képviselőcsoport, a képviselőcsoporton kívül létrehozott más csoport és a képviselő csak az Országgyűlés tevékenységével kapcsolatban tarthat tájékoztatást a tömegtájékoztatási szervek részére.

III. RÉSZ

AZ ORSZÁGGYŰLÉS SZERVEZETE

1. fejezet

AZ ORSZÁGGYŰLÉS TISZTSÉGVISELŐI

Az Országgyűlés elnöke

19. § (1) Az Országgyűlés elnöke biztosítja az Országgyűlés jogainak gyakorlását, gondoskodik az Országgyűlés tekintélyének megóvásáról, az Országgyűlés rendjének és biztonságának fenntartásáról, valamint az Országgyűlés munkájának megszervezéséről.

(2) Az Országgyűlés elnöke az (1) bekezdésben meghatározott feladatai körében

a) képviseli az Országgyűlést más állami szervekkel, illetve társadalmi és egyéb szervezetekkel való kapcsolatban;

b) képviseli az Országgyűlést a nemzetközi kapcsolatokban;

c) összehívja az Országgyűlés ülészeit, s ezen belül az egyes üléseket;

d) megnyitja és részrehajlás nélkül vezeti, majd berekeszti az üléseket; engedélyezi a felszólalásokat, ügyel a Házszabály betartására, kihirdeti a szavazás eredményét, és ügyel az ülések rendjére;

e) az üléseken a tanácskozási rend érdekében bármikor felszólalhat, de ha az ügy érdemében kíván szólni, az elnöki teendőket köteles átadni;

f) tanácskozási joggal részt vehet bármelyik bizottság ülésén, s elnököl a Házbizottság ülésein;

g) összehangolja a bizottságok működését;

h) előkészítés, illetőleg intézkedés céljából kiadja a hatáskörrel rendelkező bizottságnak az Országgyűléshez érkezett indítványokat és beadványokat;

i) kinevezi és felmenti az Országgyűlés főtitkárát, a főtitkár helyetteseit, a gazdasági főigazgatót, a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott hivatali szervek vezetőit, továbbá a közgyűjtemény-vezetők pályázati rendjére vonatkozó jogszabályok alapján az Országgyűlési Könyvtár (a továbbiakban: Könyvtár) főigazgatóját és főigazgató-helyetteseit; az általa kinevezett vezetőket illetően munkáltatói jogkört gyakorol;

j) jóváhagyja az Országgyűlés hivatali szerveinek Szervezeti és Működési Szabályzatát;

k) jóváhagyja az Országgyűlés költségvetésének tervezetét, és ellenőrzi az elfogadott költségvetés végrehajtását;

l) megteszi, illetve kezdeményezi az Országgyűlés biztonsága érdekében szükséges intézkedéseket;

m) ellátja mindazon feladatokat, amelyeket számára a Házszabály, illetve a törvények meghatároznak.

(3) Az elnök képviselői felszólalása esetén a tárgysorozaton lévő ugyanazon ügy további tárgyalása során a vita és a szavazás lezárásáig a (2) bekezdés d) pontjában írt feladatokat nem láthatja el, kivéve, ha az Országgyűlés ehhez hozzájárul.

(4) Az elnök a hozzá benyújtott indítványok napi jegyzékét haladéktalanul megküldi a képviselők számára. Az indítványról bármely képviselő vagy bizottság kérésére az Országgyűlés Hivatala másolatot ad. Az elnök a hozzá benyújtott indítványok egy-egy teljes sorozatát megküldi a kijelölt bizottság tagjainak, két-két teljes sorozatát a képviselőcsoportok vezetőinek.

(5) Az elnök a képviselők számára hozzáférhetővé teszi az Országgyűléshez címzett, valamint az Országgyűlés elnökének címzett, de az Országgyűlést érintő iratokat.

Az Országgyűlés alelnökei

20. § (1) Az Országgyűlés alelnökei az elnök által meghatározott rendben helyettesítik az Országgyűlés elnökét a 19. §-ban meghatározott feladatok végrehajtásában.

(2) Az Országgyűlés elnökét tartós akadályoztatása esetén a legnagyobb taglétszámú képviselőcsoporthoz tartozó alelnök - az ő akadályoztatása esetén a következő legnagyobb taglétszámú képviselőcsoporthoz tartozó alelnök - helyettesíti. Azonos taglétszámú képviselőcsoport esetén a helyettesítő alelnököt a Házbizottság jelöli ki.

(3) Az Országgyűlés elnökét helyettesítő alelnök jogai és kötelezettségei - a kinevezési és felmentési jog kivételével - az Országgyűlés elnökével azonosak.

Az Országgyűlés jegyzői

21. § (1) Az Országgyűlés jegyzői

- a) közreműködnek az Országgyűlés ülésének vezetésében,
- b) a kézfelemeléssel történő szavazásnál - amennyiben szükséges - összeszámolják a szavazatokat,
- c) a titkos szavazásnál szavazatszámláló bizottságként járnak el,
- d) felolvassák az országgyűlési iratokat, eskütételnél előolvassák az eskü szövegét,
- e) vezetik a felszólalásra jelentkező képviselők névsorát,
- f) jelzik a beszédidő lejártát,
- g) hitelesítik az Országgyűlés szó szerinti jegyzőkönyvét.

(2) Az Országgyűlés ülésén - az Országgyűlés elnöke által meghatározott sorrendben - egyidejűleg két jegyző teljesít szolgálatot, akik közül lehetőleg egy kormánypárthoz, egy ellenzéki párthoz tartozik.

A tisztségviselők megbízatásának megszűnése

22. § (1) Az Országgyűlés tisztségviselőjének megbízatása megszűnik:

- a) képviselői megbízatásának megszűnésével,
- b) a képviselőcsoportból való kilépésével vagy kizárásával, független képviselő esetében pedig valamelyik képviselőcsoporthoz való csatlakozásával,
- c) képviselőcsoportjának megszűnésével,
- d) felmentésével,
- e) a tisztségről való lemondással.

(2) A tisztségviselő felmentéséről a Házbizottság javaslata alapján az Országgyűlés a 10. § (2) bekezdésének szabályai szerint határoz.

2. fejezet

A HÁZBIZOTTSÁG

23. § A Házbizottság

- a) állást foglal az Országgyűlés ülészakonkénti és heti munkarendjéről;
- b) javaslatot készít az ülések napirendjére, időtartamára és a felszólalási időkeretekre;
- c) megvitatja az Országgyűlés működését érintő önálló indítványokat, és ezekkel kapcsolatban állást foglal;
- d) a 66. § (3) bekezdés szerinti eljárásban dönt a jegyzőkönyv szövegének kiigazításáról;
- e) az állandó és az ideiglenes bizottságok elnöke, alelnökei, tagjai sorában bekövetkezett üresedés esetén javaslatot tesz az Országgyűlésnek az üres hely betöltésére;
- f) egyeztetni az Országgyűlés működésével kapcsolatos vitás kérdéseket;
- g) az Országgyűlés elnökének tartós akadályoztatása esetén a 20. § (2) bekezdése alapján helyettesítő alelnököt jelöl;
- h) állást foglal a nemzetközi kapcsolatok szervezésére vonatkozó ügyekben, előkészíti az ünnepi eseményeket;
- i) állást foglal a parlamenti munka sajtónyilvánosságával kapcsolatos kérdésekben;
- j) meghallgatja és véleményezi az Országgyűlés elnökének kinevezési hatáskörébe tartozó tisztségre jelöltként bemutatott személyeket;
- k) kialakítja az Országgyűlés költségvetése elkészítésének elveit;
- l) az Országgyűlés elnökének felkérésére megvitatja az Országgyűléshez (annak tisztségviselőihez) érkezett jelentősebb beadványokat (petíciókat, felhívásokat, nyílt leveleket stb.), és véleményezi az ezekkel kapcsolatos esetleges intézkedéseket;
- m) megállapítja a távolmaradás igazolásának rendjét [44. § (3) bekezdés];
- n) javaslatot tesz arra, hogy az Országgyűlés valamely ügy tárgyalása során a Házszabály rendelkezéseitől térjen el (140. §);
- o) javaslatot tesz arra, hogy az Országgyűlés a kapcsolódó módosító javaslatok benyújtására a 102. § (1) bekezdésében meghatározottnál rövidebb határidőt szabjon;
- p) javaslatot tesz az Országgyűlés tisztségviselőinek felmentésére [22. § (2) bekezdés];
- q) javaslatot tesz napirendi pont időkeretben történő tárgyalására (53. §);
- r) javaslatot tesz az Országgyűlésnek hasonló témájú vagy egymással összefüggő ügyek együttes tárgyalására;
- s) az Országgyűlés ülésének napirendtervezetét az ülést megelőző 48 órával korábban közzéteszi, és a karzaton - a férőhelyektől függően - ülőhelyeket biztosít az állampolgárok számára;
- t) megvitatja a Házbizottság tagjai által előterjesztett egyéb kérdéseket.

A Házbizottság tagjai

24. § (1) A Házbizottság elnöke az Országgyűlés elnöke, tagjai az Országgyűlés alelnökei és minden képviselőcsoport vezetője.

(2) A Házbizottságban csak a képviselőcsoport vezetője - akadályoztatása esetén megbízottja - rendelkezik szavazati joggal.

A Házbizottság ülésének résztvevői

25. § (1) A Házbizottság ülésén a Házbizottság tagjain kívül csak az Országgyűlés elnöke által meghívott személyek vehetnek részt.

(2) A Kormány képviselője állandó meghívottként tanácskozási joggal részt vehet a Házbizottság ülésén.

A Házbizottság működése

26. § (1) A Házbizottság ülését az Országgyűlés elnöke hívja össze és vezeti.

(2) A Házbizottságot össze kell hívni, ha ezt bármelyik képviselőcsoport vezetője kéri.

(3) A Házbizottság a döntéseit egyhangúlag hozza meg. Egyhangú döntés hiányában a 23. § *a), d), e), f), g), m)* pontjáról az Országgyűlés, egyéb esetekben az Országgyűlés elnöke dönt.

(4) A Házbizottság üléséről szó szerinti jegyzőkönyv készül. Egyebekben a Házbizottság működési rendjét - a Házszabály rendelkezéseit figyelembe véve - maga határozza meg.

3. fejezet

Bizottsági elnöki értekezlet

27. § (1) A Bizottsági elnöki értekezlet elnöke az Országgyűlés elnöke, tagjai az Országgyűlés állandó bizottságainak elnökei.

(2) A Bizottsági elnöki értekezlet javaslatot tesz

a) a Házbizottságnak az Országgyűlés heti munkarendjére,

b) a Házbizottságnak az Országgyűlés üléseinek napirendjére,

c) az Országgyűlés elnökének a bizottság kijelölésére (79. §).

(3) A Bizottsági elnöki értekezlet ülését az Országgyűlés elnöke hívja össze és vezeti.

(4) A Bizottsági elnöki értekezlet határozatait szótöbbséggel hozza. A Bizottsági elnöki értekezleten az állandó bizottság elnöke - akadályoztatása esetén az általa kijelölt alelnök - rendelkezik szavazati joggal.

4. fejezet

AZ ORSZÁGGYŰLÉS BIZOTTSÁGAI

Az állandó bizottságok létrehozása

28. § (1) Az Országgyűlés, megalakulását követően, létrehozza állandó bizottságait.

(2) Az állandó bizottságok száma és feladatköre alapvetően a kormányzat felépítéséhez igazodik. Kötelező létrehozni az alkotmányossággal, a költségvetéssel, a külügyekkel, a honvédelemmel, továbbá a mentelmi, összeférhetetlenségi és mandátumvizsgálati ügyekkel foglalkozó állandó bizottságokat.

(3) Az Országgyűlés bizottságot egyébként bármikor létrehozhat, átalakíthat és megszüntethet.

Az állandó bizottságok hatásköre

29. § (1) Az állandó bizottság az Országgyűlés kezdeményező, javaslattevő, véleményező - törvényben és a Házszabályban meghatározott esetekben -, ügydöntő és a kormányzati munka ellenőrzésében közreműködő szerve, amely az Alkotmányban és más törvényekben, a Házszabályban, továbbá az Országgyűlés egyéb határozataiban meghatározott hatáskörét gyakorolja.

(2) Az állandó bizottság egyes feladatai elvégzésére tagjai sorából albizottságokat hozhat létre. Az albizottság működésének szabályaira - az albizottság eltérő rendelkezése hiányában - az állandó bizottság működésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) Minden állandó bizottságnak létre kell hoznia egy albizottságot, amely a bizottság hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását figyelemmel kíséri.

(4) Az albizottság megalakításáról a bizottság elnöke az Országgyűlést haladéktalanul tájékoztatja.

30. § (1) Az Országgyűlés törvényjavaslat (85. §), határozati javaslat (87. §), politikai nyilatkozat (88. §) és jelentés (89. §) (a továbbiakban együtt: döntési javaslat) készítésére kérheti fel az állandó bizottságot.

(2) Az Országgyűlés elnöke által kijelölt bizottság ajánlást [95. § (1)-(3) bekezdések] készít az Országgyűléshez benyújtott döntési javaslatához.

(3) Az állandó bizottság a működési területét érintő bármely kérdést megtárgyalhat, és abban állást foglalhat. A bizottság állásfoglalását nyilvánosságra hozhatja.

A bizottságok megalakítása

31. § (1) Az állandó bizottságok számára, elnevezésére, feladatkörére, tagjainak számára, elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására - a 28. §-ban és a 33. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján - a képviselőcsoportok vezetői ajánlásának megfelelően, a Házbizottság terjeszt elő javaslatot az Országgyűlésnek.

(2) A javaslatot az Országgyűlés elnöke ismerteti. A javaslatra csak a képviselőcsoport vezetője - személyi javaslatra csak az érintett képviselőcsoport vezetője - tehet módosító javaslatot, arról az Országgyűlés vita nélkül határoz.

A bizottsági megbízatások megszűnése

32. § (1) Az országgyűlési bizottság elnökének, alelnökének, tagjának megbízatása megszűnik:

- a) a bizottság megbízatásának megszűnésével,
- b) képviselői megbízatásának megszűnésével,
- c) a képviselőcsoportból való kilépésével vagy kizárásával, független képviselő esetében pedig valamelyik képviselőcsoporthoz való csatlakozásával,
- d) a képviselőcsoport általi visszahívással,
- e) a képviselőcsoportjának megszűnésével,
- f) a megbízatásról való lemondással.

(2) A megüresedett hely betöltéséről a Házbizottság javaslata alapján az Országgyűlés a 31. § rendelkezései szerint határoz.

A bizottsági tagok

33. § (1) Az állandó bizottság munkájában bizottsági tagként minden képviselőcsoportból annyi képviselő vehet részt, amennyi a képviselőcsoportok közötti létszámaránynak megfelel.

(2) A képviselőcsoportok vezetői az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően is megállapodhatnak. Az állandó bizottságokban bizottságonként a képviselőcsoportok legalább egy-egy képviselőjének helyet kell kapnia.

(3) Az Országgyűlés úgy is határozhat, hogy valamely bizottságba mind a kormánypárti képviselőcsoport(ok), mind az ellenzéki képviselőcsoport(ok) együttesen ugyanannyi képviselőt jelölhetnek (paritásos bizottság).

Az ideiglenes bizottságok

34. § (1) Az Országgyűlés bármely kérdés megvizsgálására vizsgálóbizottságot küldhet ki, továbbá a bizottságot létrehozó határozatban megjelölt ügyeknek a határozatban megállapított ideig történő intézésére eseti bizottságot alakíthat (a vizsgáló- és az eseti bizottság a továbbiakban együtt: ideiglenes bizottság).

(2) Az ideiglenes bizottság létrehozatalára irányuló határozati javaslathoz nem lehet módosító javaslatot benyújtani.

Az eseti bizottságokra vonatkozó külön szabályok

35. § (1) Az eseti bizottság feladatát, elnevezését, tagjainak számát és megbízatásának terjedelmét az Országgyűlés az eseti bizottság felállításakor határozza meg.

(2) Az eseti bizottság elnökének, tisztségviselőinek és tagjainak jelölésére és megválasztására a 31. §-t, megbízatásuk megszűnésére a 32. §-t kell alkalmazni azzal, hogy az eseti bizottság tagjainak legfeljebb a fele nem országgyűlési képviselő is lehet.

(3) Az eseti bizottság működésének szabályaira - az Országgyűlés vagy az eseti bizottság eltérő rendelkezése hiányában - az állandó bizottság működésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. A bizottság elnöke és alelnöke csak képviselő lehet, a bizottság nem képviselő tagjait szavazati jog nem illeti meg.

A vizsgálóbizottságra vonatkozó külön szabályok

36. § (1) A vizsgálóbizottság létrehozatalára, működésére, elnevezésére, a vizsgálat tárgyának meghatározására és a vizsgálóbizottság megszűnésére az eseti bizottságra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni az e §-ban foglalt eltérésekkel.

(2) A vizsgálóbizottságot létre kell hozni, ha azt a képviselők legalább egyötöde indítványozza.

(3) A vizsgálóbizottság tagja csak országgyűlési képviselő lehet.

(4) A vizsgálóbizottságot a 33. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell megalakítani. A Kormány vagy bármely kormányzati szerv, továbbá valamely minisztérium tevékenységét vizsgáló bizottság elnöke az érintett Kormány ellenzékéhez tartozó képviselő.

(5) A vizsgálóbizottság tevékenységéről jelentést készít, amelynek tartalmaznia kell

a) a bizottság feladatát;

b) a bizottság által meghatározott eljárási rendet és vizsgálati módszereket;

c) a bizottság ténybeli és jogi megállapításait;

d) annak bemutatását, hogy megállapításait milyen bizonyítékokra alapította;

e) a vizsgálat által érintett szerv vagy személy észrevételeit a lefolytatott vizsgálat módszereire és megállapításaira vonatkozóan;

f) - amennyiben ez a bizottság feladatához tartozott - javaslatot a szükséges intézkedésekre.

(6) A vizsgálóbizottság elnevezését, valamint a vizsgálat tárgyát érintő módosító javaslatot nem lehet benyújtani.

A bizottsági tagok helyettesítése

37. § (1) A bizottsági tag a bizottság ülésein személyesen vagy helyettese útján vesz részt.

(2) A bizottsági tag távolléte esetére csak ugyanazon bizottság tagjának (a továbbiakban: helyettes) adhat eseti képviseleti megbízást.

(3) A képviseleti megbízás egyetlen bizottsági ülésre szól.

(4) A Házszabály 2. melléklete szerinti képviseleti megbízást legkésőbb az ülés megkezdésekor az elnöknek be kell mutatni, vagy a megbízást adó egy korábbi bizottsági ülésen jegyzőkönyvbe mondja. A benyújtott képviseleti megbízást a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(5) A helyettes jogai és kötelezettségei azonosak a bizottsági tagéval. A helyettesítés nem terjedhet ki a bizottsági elnöki és alelnöki jogok gyakorlására.

(6) A helyettes egy bizottsági ülésen csak egy bizottsági tag helyettesítésére jogosult.

IV. RÉSZ

AZ ORSZÁGGYŰLÉS TÁRGYALÁSI RENDJE

1. fejezet

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az Országgyűlés ülészeit és ülései

38. § (1) Az Országgyűlés évenként két rendes ülészeit tart: minden év február elsejétől június tizenötödikéig, illetve szeptember elsejétől december tizenötödikéig.

(2) Az ülészeit ülésekből, az ülés ülésnapokból áll. Az ülés összehívásakor jelezni kell az ülésnapok várható számát.

(3) Az Országgyűlés - megalakulását követően lehetőleg harminc napon belül, egyébként minden ülészeit végén - a Házbizottság és a Kormány együttes javaslata alapján elfogadja a következő ülészeit jogalkotási programját és tárgyalási rendjének tervét.

A rendkívüli ülészeit és a rendkívüli ülés

39. § (1) A köztársasági elnök, a Kormány vagy a képviselők együtödének írásbeli kérelmére az Országgyűlést rendkívüli ülészeit vagy rendkívüli ülésre össze kell hívni. A kérelemben az összehívás indokát, továbbá a javasolt időpontot és napirendet meg kell jelölni. Az Országgyűlés elnökének lehetőleg a javasolt, de legkésőbb az azt követő nyolc napon belüli időpontra kell az Országgyűlést összehívnia.

(2) Az Országgyűlés elnöke rendkívüli ülészeit vagy rendkívüli ülészeit hív össze az Alkotmányban, illetve a Házszabályban meghatározott esetekben.

(3) Ha rendkívüli ülészeit vagy rendkívüli ülészeit összehívását önálló indítvány megtárgyalása miatt kérik, a kérelemmel egyidejűleg a napirendre javasolt önálló indítványt is be kell nyújtani.

(4) A rendkívüli ülészeit vagy rendkívüli ülészeit napirendjére egyébként csak olyan önálló indítvány vehető fel, amelynek napirendre vételét az (1) bekezdésben meghatározottak kérik.

(5) A (3)-(4) bekezdések rendelkezéseit nem kell alkalmazni a rendkívüli ülészeit vagy rendkívüli ülészeit alatt benyújtott interpellációra és kérdésre.

A tanácskozás nyelve

40. § (1) Az Országgyűlés ülésén a tanácskozás nyelve a magyar.

(2) Ha a képviselő anyanyelve nem magyar, anyanyelvén is felszólalhat. Ezen szándékát a felszólalással érintett ülésnapot megelőzően egy nappal jeleznie kell. A tolmácsolásról az Országgyűlés Hivatala gondoskodik.

(3) A nem magyar anyanyelvű képviselő részére - kérésére - folyamatos tolmácsolásról kell gondoskodni.

(4) Az Országgyűlés hivatalos iratait a nem magyar anyanyelvű képviselő részére - kérelmére - a képviselő anyanyelvére az Országgyűlés Hivatala lefordíttatja.

A nyilvánosság

41. § (1) Az Országgyűlés ülései nyilvánosak. Az Országgyűlés üléseinek jegyzőkönyvei, azok irattári mellékletei és a számítógépes szavazási lista a nyilvánosság számára az Országgyűlési Könyvtárban hozzáférhetőek.

(2) A köztársasági elnök, a Kormány, továbbá bármely képviselő kérelmére az Országgyűlés a képviselők kétharmadának szavazatával zárt ülés tartását is elhatározhatja.

(3) A zárt ülésről készült jegyzőkönyvnek az államtitkot, szolgálati titkot, illetőleg nyilvánosságra nem hozható egyéb adatot tartalmazó részét az Országgyűlés elnöke titkos iratként kezeli.

(4) A zárt ülésen meghozott döntés titkosságáról az Országgyűlés külön határoz.

42. § (1) A nyilvános ülésen a hallgatóság - ideértve a tömegtájékoztatási szervek képviselőit is - csak a karzat kijelölt helyein foglalhat helyet, és a véleménynyilvánítás bármely formájától tartózkodni köteles.

(2) Az ülés rendjének megzavarása esetén az elnök a hallgatóságot vagy annak egy részét az ülésről kiutasíthatja.

(3) A zárt ülésen a képviselőkön kívül csak a tanácskozási joggal rendelkező személyek [45. § (1) bekezdés], az Országgyűlés főtitkára, továbbá az Országgyűlés hivatali szervezetének oda beosztott munkatársai és a jegyzőkönyvvezetők vehetnek részt.

A határozatképesség

43. § (1) Az Országgyűlés akkor határozatképes, ha a képviselőknek több mint a fele, illetőleg - ha az Alkotmány vagy más törvény a határozathozatalhoz szükséges létszámot ettől eltérően szabályozza - a meghatározott számú képviselő jelen van.

(2) Ha az Országgyűlés nem határozatképes, az elnök megkísérli annak helyreállítását. Amennyiben ez nem lehetséges, az elnök megállapítja a hiányzó képviselők névsorát, a napirendi pont tárgyában a határozathozatalt elhalasztja, és a bejelentés nélkül távol lévők jegyzékét az Országgyűlés legközelebbi ülésén közzéteszi. Az ülést a következő napirendi pont tárgyalásával kell folytatni. Amennyiben az elnök az Országgyűlés határozatképességét utóbb megállapítja, döntése alapján a határozathozatalra vissza lehet térni.

(3) A napirendről történő szavazásnál, az ügyrendi javaslatról történő szavazásnál, valamint az 51. § (5) bekezdése esetében az Országgyűlés kézfelemeléssel szavaz [60. § (2) bekezdés a) pont].

A jelenlét

44. § (1) A képviselő az Országgyűlés szavazásain köteles jelen lenni.

(2) A képviselőnek járó alapidő összege arányosan csökken, ha a képviselő a tárgyhónap napirendben előre feltüntetett szavazásainak több mint egyharmadán igazolatlanul nem vesz részt.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak végrehajtásának szabályait a Házbizottság állapítja meg.

Az Országgyűlés ülésének résztvevői

45. § (1) A köztársasági elnök, a Kormány tagja, az Alkotmánybíróság elnöke, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a legfőbb ügyész, az országgyűlési biztos, az Állami Számvevőszék elnöke részt vehet és felszólalhat, a Gazdasági Versenyhivatal elnöke részt vehet az Országgyűlés ülésén.

(2) Ha a Házszabály kivételt nem tesz, a köztársasági elnök, a miniszterelnök, továbbá - a Kormány megbízásából - a Kormány tagja bármikor felszólalhat.

(3) Az (1) bekezdésben felsorolt vagy a helyettesítésére jogosult személy távollétében - ha a napirenden lévő önálló indítványnak előterjesztője - az indítványt az Országgyűlés nem tárgyalhatja.

(4) A Kormány tagja vagy a helyettesítésére jogosult személy akkor is köteles részt venni az Országgyűlés ülésén, ha a napirenden lévő törvényjavaslat, határozati javaslat vagy jelentés az ő feladatkörét érinti.

(5) Az Országgyűlés az (1) bekezdésben felsorolt személyeket - a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke kivételével - kötelezheti az Országgyűlés ülésén való megjelenésre.

(6) A főtitkár - távollétében helyettese - részt vesz az Országgyűlés ülésén, de nem szólalhat fel.

Az önálló indítványok benyújtásának bejelentése

46. § (1) Az ülés kezdetén az elnök ismerteti a benyújtott önálló indítványokat [84. § (1) bekezdés] és sürgősségi javaslatokat (92. §).

(2) Az önálló indítványt és a sürgősségi javaslatot az előterjesztő legfeljebb két perc időtartamban, szóban is megindokolhatja. A sürgősség kérdésében az Országgyűlés - a benyújtást követő ülésen - vita nélkül határoz.

(3) Ha olyan törvényjavaslat vagy határozati javaslat sürgős tárgyalását kérték, amelynek elfogadásához a képviselők minősített többségének szavazata szükséges, a sürgősség kérdésében is ugyanolyan többséggel kell határozni.

A napirend megállapítása

47. § (1) Az ülés napirendjére az elnök a Házbizottság ajánlása alapján tesz javaslatot. E javaslatot legkésőbb az ülést megelőzően két nappal meg kell küldeni a képviselőknek és a 45. § (1) bekezdésében felsorolt személyeknek.

(2) A szavazások várható időpontját - az előre nem tervezhető, pl. ügyrendi szavazások kivételével - a napirendi javaslatban fel kell tüntetni.

(3) Az ülés megkezdéséig a Kormány vagy legalább tizenöt képviselő - indokolással ellátott - javaslatot nyújthat be a napirendi javaslat módosítására.

(4) Az ülésen az elnök ismerteti a Házbizottság napirendi javaslatát, a napirendre tett eltérő javaslatokat, továbbá a Házbizottságnak a tanácskozás időtartamára és a felszólalási időkeretekre vonatkozó javaslatát.

(5) Ha a jelentéshez törvényjavaslat vagy határozati javaslat, illetőleg a törvényjavaslatához határozati javaslat kapcsolódik, az indítványokat együtt kell tárgyalni.

(6) A (4) bekezdésben meghatározott javaslatokról - először a napirendi javaslat megváltoztatására tett javaslatokról - az Országgyűlés vita nélkül határoz.

Az ülés vezetése

48. § (1) Az ülést az elnök nyitja meg, vezeti és rekeszti be. Az ülés berekesztése előtt a Házbizottság javaslatának megfelelően vagy az Országgyűlés határozata alapján gondoskodik a következő ülés összehívásáról.

(2) Az elnök az alelnökök véleményének meghallgatása után határozza meg, hogy az alelnökök mikor, illetve milyen sorrendben vezetik az Országgyűlés ülését.

(3) Ha a választott jegyzők az Országgyűlés ülésén nem állnak kellő számban rendelkezésre, az ülést vezető elnök más országgyűlési képviselőt kér fel a jegyzői feladatok ellátására.

A vita megnyitása

49. § Az elnök köteles megnyitni a vitát a napirenden szereplő minden napirendi pont felett, kivéve, ha ezt a Házszabály kizárja vagy feltételhez köti.

A napirendhez kapcsolódó felszólalás

50. § (1) A napirendi ponthoz való hozzászólásra az ülésnap megnyitása előtt írásban kell jelentkezni a soros jegyzőnél.

(2) A vita közben további vagy ismételt felszólalásra az elnök ad engedélyt.

(3) A hozzászólók sorrendjét az elnök határozza meg akként, hogy lehetőség szerint egymás után egy kormánypárti és egy ellenzéki képviselő kapjon szót, mindig másik képviselőcsoportból.

(4) A vita közben, korábbi felszólalással kapcsolatos észrevétel megtétele céljából bármelyik képviselő kétperces hozzászólásra kérhet szót. A felszólalást az elnök engedélyezi.

(5) A napirendi pont előterjesztője és a hatáskörrel rendelkező bizottság elnöke (előadója) a határozathozatalt megelőzően bármikor felszólalhat.

(6) A törvényjavaslat egészéről történt szavazás [106. § (9) bekezdés] után minden képviselőcsoport legfeljebb háromperces nyilatkozatban megindokolhatja a képviselőcsoport szavazatát.

(7) Ha a (2), illetve a (4) bekezdés eseteiben az elnök nem adja meg a szót, a képviselő kérésére e tárgyban az Országgyűlés vita nélkül határoz.

A napirenden kívüli felszólalás

51. § (1) A napirenden nem szereplő, országos jelentőségű, halaszthatatlan és rendkívüli ügyben (a továbbiakban: rendkívüli ügy) az ülésnap napirendi pontjainak tárgyalása előtt - a felszólalás tárgyát és okát megjelölve -, a képviselőcsoport nevében, annak vezetője legfeljebb öt percben felszólalásra jogosult. A felszólalási szándékot az ülés megnyitása előtt legalább egy órával, írásban be kell jelenteni az elnöknek. Az elnök a felszólalási szándékról - a felszólalni kívánó által megjelölt tárgy és ok közlésével együtt - tájékoztatja a Kormányt és a hatáskörrel rendelkező bizottság elnökét.

(2) A képviselő - akinek mentelmi jogát az Országgyűlés felfüggesztette - jogosult kétperces időkeretben az ülésnap napirendi pontjainak tárgyalása előtt az eljárás jogerős befejezéséről az Országgyűlést tájékoztatni. A felszólalási szándékot az ülés megnyitása előtt legalább egy órával, írásban be kell jelenteni az elnöknek.

(3) Rendkívüli ügyben az ülésnap napirendi pontjainak tárgyalása után - az (1) bekezdésben meghatározott módon, de az ott megjelölt felszólalási időkeret figyelmen kívül hagyásával - bármely képviselő felszólalásra jelentkezhet.

(4) Az (1) és (3) bekezdés szerinti felszólalással kapcsolatos észrevétel céljából a Kormány képviselője, az állandó bizottság elnöke, valamint az, aki személyében érintett, továbbá a képviselőcsoport vezetője kétperces hozzászólásra kérhet szót.

(5) Ha a (3)-(4) bekezdésben felsorolt esetekben az elnök nem adja meg a szót, a képviselő kérésére e tárgyban az Országgyűlés vita nélkül határoz.

(6) A felszólalás felett vitának és határozathozatalnak egyebekben helye nincs.

Felszólalás ügyrendi javaslat tárgyában

52. § (1) A napirendet vagy a tárgyalt napirendi pontot érintően bármelyik képviselő, bármikor, öt percre szót kérhet, és ügyrendi javaslatot tehet. Az ügyrendi javaslat elhangzása után képviselőcsoportonként legfeljebb egy képviselő, továbbá az elsőként szólásra jelentkező független képviselő hozzászólása engedélyezhető, egyébként az Országgyűlés a javaslatról vita nélkül határoz.

(2) Az elnök elsőbbséggel adja meg a szót az ügyrendi javaslat előterjesztőjének.

A tanácskozások időkerete

53. § (1) Az Országgyűlés a Házbizottság javaslatára bármely napirendi pont időkeretben történő tárgyalását határozhatja el. E tárgyban határozathozatal előtt bármely képviselőcsoport vezetője ötperces időkeretben hozzászólhat.

(2) Az általános, a részletes és a záróvitára külön időkeretet kell megállapítani.

(3) A rendelkezésre álló időt a következő módon kell felosztani:

a) a kormánypárti, illetve az ellenzéki képviselőknek együttesen azonos idő áll a rendelkezésére;

b) a döntési javaslat előterjesztőjének nyitó- és záróbeszéde, a kijelölt bizottság többségének - ha van kisebbségi vélemény, kisebbsége - álláspontjának ismertetése, továbbá a képviselőcsoport zárónyilatkozata [50. § (6) bekezdés] nem számít bele az időkeretbe;

c) a vita közben felszólaló kormánytag beszédideje a kormánypárti képviselők idejébe számít be;

d) a kormánypárti, illetve az ellenzéki képviselők között az időkeret felét a képviselőcsoportok között egyenlően, a másik felét - az ellenzéki képviselők közé számítva a független képviselőket is - a képviselők számával arányosan kell felosztani, csoportonként legkevesebb harminc percet biztosítva;

e) vita közben a kétperces felszólalásokat - a személyes érintettségre történő reagálás kivételével - bele kell számítani az időkeretbe;

f) az ügyrendi hozzászólásokat nem kell beleszámítani az időkeretbe.

(4) Az általános vita időkeretét legalább tizenöt képviselő írásbeli kérelmére

a) minősített többséget igénylő döntési javaslat tárgyalása, a kormányprogram, valamint a kormány beszámolójának megvitatása és a miniszterelnökkel szemben benyújtott bizalmatlansági indítvány esetén nem lehet tíz óránál,

b) a Magyar Köztársaság éves költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál nem lehet harminc óránál,

c) a Magyar Köztársaság éves költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál nem lehet tizenöt óránál,

d) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál nem lehet nyolc óránál kevesebben meghatározni.

(5) A soros jegyző méri és képviselőcsoportonként összesíti a képviselők által igénybe vett beszédidőt. Jelzi az elnöknek, ha a képviselőcsoport vagy a képviselő beszédidejét kitöltötte.

A tárgyra térés és a szó megvonása

54. § (1) Az elnök azt a felszólalót, aki eltér a tárgytól, felszólítja, hogy térjen a tárgyra, egyidejűleg figyelmezteti az eredménytelen felszólítás következményeire.

(2) Azt a felszólalót, aki felszólalása során az Országgyűlés tekintélyét vagy valamelyik országgyűlési képviselőt sértő kifejezést használ, illetőleg, ha egyébként a Házszabálynak a tanácskozási rendre és a szavazásra vonatkozó szabályait megszegi, az elnök rendreutasítja, egyidejűleg figyelmezteti az esetleges második felszólítás következményeire.

(3) Az elnök egyidejűleg megvonja a szót attól a felszólalótól, akit beszéde során harmadszor szólít fel arra, hogy térjen a tárgyra, vagy másodszor utasít rendre. Nem lehet megvonni a szót, ha az elnök a felszólítások alkalmával nem figyelmeztette a képviselőt a felszólítások következményére.

(4) Ha a felszólaló kitöltötte a saját vagy a képviselőcsoportja időkeretét (53. §), az elnök egyszeri figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

(5) Akitől a szót megvonták, ugyanazon az ülésnapon, ugyanabban az ügyben nem szólalhat fel újra.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazása során

a) az általános, a részletes és a záróvita,

b) bármely vitában a kétperces szókérés,

c) az interpelláció elmondása és a viszontválasz,

d) az ügyrendi felszólalás
külön ügynek minősül.

Az ülés félbeszakítása

55. § (1) Ha az Országgyűlés ülésén olyan rendzavarás történik, amely a tanácskozás folytatását lehetetlenné teszi, az elnök az ülést határozott időre félbeszakíthatja.

(2) Ha az elnök nem talál meghallgatásra, elhagyja az elnöki széket; az ülés ezzel félbeszakad és csak az Országgyűlés elnökének összehívására folytatódik.

Tárgyalási szünet elrendelése

56. § A Kormány vagy bármelyik képviselőcsoport vezetőjének kérésére az elnök - a napirendi pont tárgyalása közben, vagy a határozathozatal során - egy-egy alkalommal tárgyalási szünetet rendelhet el. A szünet időtartama - az elnök döntésétől függően - legfeljebb két óra lehet.

Az ülés elnapolása

57. § (1) A köztársasági elnök az Országgyűlés ülését - egy ülésszak alatt egy alkalommal - legfeljebb harminc napra elnapolhatja. Az elnapolást az Országgyűlés elnökénél kell írásban bejelenteni.

(2) Az elnapolás tartama alatt az Országgyűlés elnöke a képviselők egyötödének írásbeli kérelmére - a kérelem kézhezvételétől számított nyolc napnál nem távolabbi időpontra - köteles az Országgyűlést összehívni.

A napirendi pont tárgyalásának elnapolása

58. § (1) Az előterjesztő javasolhatja a napirendi pont tárgyalásának elnapolását. Erről az Országgyűlés vita nélkül határoz.

(2) Ha az előterjesztő az elnapolást követő nyolc napon belül nem kéri a vita folytatását, az előterjesztést visszavontnak kell tekinteni.

(3) A vita lezárására vonatkozó javaslat a szavazásnál megelőzi az elnapolásra vonatkozó javaslatot.

A vita lezárása

59. § (1) Ha az indítványhoz - részletes vitában a tárgyalás alatt álló részhez - több felszólaló nincs, és a vita várható lezárását a napirend tartalmazza, az elnök a vitát lezárja.

(2) Ha az indítványhoz - részletes vitában a tárgyalás alatt álló részhez - valamennyi képviselőcsoportnak lehetősége volt álláspontja kifejtésére, az indítvány előterjesztője vagy legalább tizenöt képviselő írásban javasolhatja a vita lezárását. Az Országgyűlés e kérdésben vita nélkül határoz. Részletes vita esetén a vita lezárása csak a tárgyalás alatt álló részre vonatkozhat.

(3) Ha az Országgyűlés a vitát lezárta, képviselőcsoportonként egy-egy képviselő és az elsőként szólásra jelentkezett független képviselő, valamint a kijelölt bizottság elnöke (előadója) legfeljebb öt percben még felszólalhat.

- (4) Ha az Országgyűlés a vitát lezárta, utoljára az előterjesztő kap szót.
(5) A (2)-(3) bekezdések időkeret megállapítása esetén nem alkalmazhatók.

A nyílt szavazás

60. § (1) Az Országgyűlés az Alkotmányban, törvényben vagy a Házszabályban meghatározott kivételekkel minden kérdésben nyílt szavazással határoz.

(2) A nyílt szavazás történhet

- a) kézfelemeléssel,
- b) szavazatszámoló gép alkalmazásával,
- c) kézfelemeléssel és szavazatszámoló gép együttes alkalmazásával.

(3) Az elnök megállapítja a szavazás eredményét. Ha a kézfelemeléssel történő szavazás eredménye felől kétség merül fel, bármely képviselő kérésére a szavazást szavazatszámoló gép alkalmazásával meg kell ismételni.

(4) A nyílt szavazás módját - a Házbizottság javaslata alapján - az Országgyűlés határozza meg.

(5) Az Országgyűlés a (3) és (4) bekezdés szerinti javaslatról vita nélkül határoz.

(6) Ha a nyílt szavazás szavazatszámoló gép alkalmazásával történt [(2) bekezdés b), c) pontja], a szavazás eredményét rögzítő számítógépes lista hitelesített példányát a jegyzőkönyvhöz mellékelve meg kell őrizni.

A név szerinti szavazás

61. § (1) Legalább egy képviselőcsoport kérésére nyílt szavazás esetén név szerinti szavazást kell tartani. Egy képviselőcsoport ugyanazon döntési javaslat esetében egy alkalommal javasolhat név szerinti szavazást.

(2) Nem lehet név szerinti szavazást tartani a bizottságok létszáma és összetétele tekintetében, valamint a tanácskozások lefolytatásával összefüggő (ügyrendi javaslatot tartalmazó) kérdésekben.

62. § (1) A név szerinti szavazás esetén a jegyző ABC sorrendben felolvassa a képviselők névsorát. A képviselők felállva „igen”, „nem”, „tartózkodom” nyilatkozattal szavaznak.

(2) A jegyző a szavazást a névsoron feltünteti, a szavazatokat összeszámolja, és a szavazás eredményét - névsorral együtt - átadja az elnöknek. A szavazás eredményét az elnök hirdeti ki.

(3) A külön hitelesített névsort a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

A titkos szavazás

63. § (1) Az Alkotmányban, más törvényben vagy a Házszabályban meghatározott esetekben a szavazás titkosan történik.

(2) A titkos szavazásnál a jegyzők szavazatszámoló bizottságként járnak el.

(3) A szavazás borítékba helyezett szavazólapon, szavazófülke és urna igénybevételével történik.

(4) A szavazásról jegyzőkönyv készül, amelyet a jegyzők írnak alá.

A szavazás rendje

64. § (1) Az Országgyűlés a határozatait - az Alkotmányban, a Házszabályban és külön törvényben meghatározott kivételekkel - a jelenlévő képviselők több mint felének szavazatával hozza.

(2) Szavazni „igen”-nel, „nem”-mel vagy „tartózkodom”-mal lehet.

(3) Az elnök nyílt szavazás esetében csak szavazategyenlőség esetén és utólag szavaz, ebben az esetben az elnök szavazata dönt. A szavazásban részt nem vevő elnököt a szavazás eredményének megállapításakor nem kell jelenlévőnek tekinteni.

(4) Titkos szavazásnál, szavazategyenlőség esetén, a szavazást meg kell ismételni.

(5) Szavazni csak személyesen lehet.

(6) A szavazás eredményét az elnök hirdeti ki.

A jegyzőkönyv

65. § (1) Az Országgyűlés ülésén elhangzottról szó szerinti jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet a soros jegyzők hitelesítenek.

(2) A jegyzőkönyv irattári mellékletei:

a) a tárgyalás alá vont irat,

b) a felolvasott átirat,

c) a név szerinti szavazás névsora,

d) a titkos szavazás jegyzőkönyve,

e) az aláírt esküokmány,

f) az írásbeli választ igénylő kérdés és az arra adott válasz.

(3) A számítógépes szavazási lista a jegyzőkönyv melléklete.

66. § (1) A jegyzőkönyv elkészítéséről az Országgyűlés elnöke gondoskodik.

(2) A szó szerinti jegyzőkönyvbe az ülésen elhangzott minden nyilatkozatot, felszólalást és közbeszólást fel kell venni, és fel kell tüntetni benne a tetszés és rosszallás hangos kifejezését is.

(3) A képviselő vagy más felszólaló a jegyzőkönyv hitelesítését és közszemlére tételét követő három napon belül írásban kérheti a jegyzőkönyvbe felvett felszólalása téves szövegének kiigazítását. Erről a hitelesítő jegyzők és a kiigazítást kérő meghallgatása után a Házbizottság dönt.

(4) A szó szerinti jegyzőkönyvet - a mellékletek nélkül - a (3) bekezdés szerinti eljárást követő tizenöt napon belül kinyomtatva ki kell adni az országgyűlési képviselőknek, a köztársasági elnöknek, a Kormány tagjainak, az Alkotmánybíróság elnökének, a Legfelsőbb Bíróság elnökének, a legfőbb ügyésznek, az országgyűlési biztosoknak, az Állami Számvevőszék elnökének, a Magyar Nemzeti Bank elnökének, továbbá el kell juttatni a fővárosi, megyei és az egyetemi könyvtáraknak.

(5) A jegyzőkönyvek alapján ülésszakonként ki kell adni a tárgymutatót és névmutatót is tartalmazó Országgyűlési Naplót. A kiadásról az Országgyűlés elnöke gondoskodik.

(6) A szó szerinti jegyzőkönyvet és az Országgyűlési Naplót el kell helyezni az Országgyűlési Könyvtárban.

2. fejezet

A BIZOTTSÁG ÜLÉSEZÉSÉNEK RENDJE

67. § (1) Megalakulása után a bizottság meghatározza ülésézésének rendjét.

(2) Az Országgyűlés ülészaka alatt a bizottság rendszeresen ülészik.

(3) Két ülészak között a bizottság akkor tart ülést, ha a Házbizottság vagy a bizottság tagjainak legalább egyötöde írásban kéri.

(4) Az Országgyűlés ülésének időtartama alatt - kivéve a szavazások idejét - a bizottság ülést tarthat.

(5) A bizottsági ülést a bizottság elnöke a napirendi javaslatot tartalmazó meghívó elküldésével írásban - kivételesen szóban, a napirendi javaslat közlésével - hívja össze.

A bizottsági ülés nyilvánossága

68. § (1) A bizottságok ülései a sajtó számára nyilvánosak.

(2) A bizottsági ülésen az előterjesztő és a tárgyalat napirendi ponthoz módosító javaslatot (kapcsolódó módosító javaslatot) benyújtó képviselő tanácskozási joggal vehet részt. Más képviselő számára a bizottság szótöbbséggel hozzászólási jogot adhat.

(3) A bizottsági tagok kétötödének kérésére a bizottság meghallgatást tart.

(4) A bizottság köteles évente legalább egy alkalommal meghallgatni azt a minisztert, akit kinevezése előtt meghallgatott.

69. § (1) Államtitok, szolgálati titok vagy nyilvánosságra nem hozható egyéb adat védelme érdekében a bizottság zárt ülést tart. Az előterjesztő vagy bármely bizottsági tag javaslatára a bizottság zárt ülés tartását rendelheti el.

(2) A zárt ülésen a köztársasági elnök, az Országgyűlés elnöke, a bizottság tagjai, továbbá a bizottság elnöke által, az adott napirendi ponthoz meghívott személyek vehetnek részt. A bizottság szótöbbséggel más - nem bizottsági tag - országgyűlési képviselő jelenlétéhez is hozzájárulhat. Ha a bizottság másként nem dönt, a zárt ülésen az Országgyűlés hivatali szervezetének oda beosztott munkatársai és a jegyzőkönyvvezetők részt vehetnek.

(3) A kivételes eljárásban elrendelt zárt ülésről az országgyűlési képviselőket kizárni nem lehet.

Határozatképesség, tanácskozáskéesség

70. § (1) A bizottság határozatképességéhez a bizottsági tagok több mint felének jelenléte szükséges. Határozatképesség szempontjából a képviseleti megbízást adó képviselőt jelenlévőnek kell tekinteni.

(2) A bizottság tanácskozáskéességéhez a bizottsági tagok több mint egyharmadának a jelenléte szükséges. A bizottság tanácskozáskéességének megállapítására csak akkor van szükség, ha azt bármelyik bizottsági tag kéri. Tanácskozáskéesség szempontjából a képviseleti megbízást adó képviselőt jelenlévőnek kell tekinteni.

(3) Ha a bizottság határozatképtelen, a következő bizottsági ülésen az ugyanazon napirendi pontok tekintetében a bizottság a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes, feltéve, hogy a 24 óránál későbbi időpontra összehívott megismételt bizottsági ülésre szóló meghívóban erre a következményre a képviselők figyelmét felhívták, továbbá, hogy azon a bizottság elnöke (alelnöke), valamint legalább egy kormánypárti és egy ellenzéki képviselő jelen van. Határozatképtelenség miatt megismételt bizottsági ülést 24 órán belül csak akkor lehet tartani, ha a megismételt ülésen az összes bizottsági tag legalább fele jelen van, és az ülés megtartása mellett szavaz. Az így megismételt ülést csak akkor lehet megtartani, ha legalább egy ellenzéki képviselő jelen van.

(4) A (3) bekezdés rendelkezései kivételes eljárás esetén nem alkalmazhatók.

A bizottsági ülésre meghívottak

71. § (1) A napirendi pont előterjesztője, a köztársasági elnök, az Országgyűlés elnöke, az országgyűlési biztos, az Állami Számvevőszék elnöke, továbbá - ha a tárgyalat napirendi pont feladatkörét érinti - a Kormány tagja az állandó bizottság ülésének összehívásával egyidejűleg meghívást kap az ülésre.

(2) Az (1) bekezdés alapján meghívott személyek tanácskozási joggal vesznek részt az ülésen, illetve a napirendi pont tárgyalásán. Az ülésen a meghívottat helyettesítésére jogosult személy is képviselheti. A bizottság ülésén a Kormány döntésre felhatalmazott képviselője vesz részt.

72. § A törvényjavaslatához, határozati javaslatához vagy politikai nyilatkozattervezethez módosító (kapcsolódó módosító) javaslatot benyújtó képviselőt a bizottsági ülésről értesíteni kell, lehetőleg egy nappal korábban. A javaslat az értesített képviselő távollétében is elbírálható.

A szakértők

73. § (1) A bizottság elnöke a bizottság ülésére szakértőt hívhat meg, aki az ülésen tanácskozási joggal vesz részt. Szakértő meghívására - a szakértő személyének megjelölésével vagy anélkül - a bizottság tagjai is tehetnek javaslatot, melyről a bizottság dönt.

(2) A képviselőcsoportok tagjai - képviselőcsoportonként - egy-egy szakértőt vihetnek magukkal a bizottság ülésére, az adott napirendi pont tárgyalására. A bizottság ülésein ezek a szakértők akkor szólalhatnak fel, ha erre a bizottság engedélyt ad.

A bizottsági ülés vezetése

74. § (1) A bizottság ülését a bizottság elnöke készíti elő, hívja össze és vezeti.

(2) A bizottság elnöke engedélyezi a felszólalásokat, gondoskodik az üléseken a rend fenntartásáról, lebonyolítja a szavazást, kimondja a bizottság határozatát, és aláírja az ülésről készült jegyzőkönyvet.

(3) Az Országgyűlés minden bizottságba alelnököt (alelnököket) választ. A bizottság alelnöke az elnök által rábízott feladatokat látja el.

(4) A bizottság elnökét tartós akadályoztatása esetén az általa kijelölt alelnök helyettesíti. Az elnököt helyettesítő alelnök jogai és kötelezettségei az elnökével azonosak.

A napirend megállapítása

75. § (1) A bizottság a napirendjét - a bizottság elnökének a bizottság tagjaihoz előzetesen írásban eljuttatott javaslata alapján - a bizottsági ülés megnyitása után maga állapítja meg. Az ülést megelőzően a bizottság bármely tagja írásban további napirendi javaslatot juttathat el az elnökhöz, amelyet az elnök köteles a bizottsági ülést megelőzően a bizottság többi tagjához eljuttatni.

(2) A bizottság az ülés folyamán a napirendet módosíthatja, de csak akkor bővítheti ki, ha ezzel a bizottság jelenlevő tagjainak több mint kétharmada egyetért.

(3) A bizottság a hozzászólások időtartamát képviselőcsoportonként azonos időtartamra korlátozhatja.

A vita lezárása

76. § A bizottsági ülésen a vita lezárására a napirendi pont esetében az 59. § szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a vita lezárását bármely képviselő javasolhatja.

A szavazás

77. § (1) A bizottság a határozatait - ha a Házszabály eltérően nem rendelkezik - a jelenlevő tagjai több mint felének szavazatával hozza.

(2) A bizottság elnöke a bizottsági tagokkal együtt szavaz.

(3) Az állandó bizottság állásfoglalásait az Országgyűlés ülésén a bizottság által kijelölt előadó ismerteti.

(4) A szavazás után a bizottság kisebbségben maradó tagjai bejelenthetik, hogy kisebbségi véleményt terjesztenek elő. Az ilyen kisebbségi véleményt az Országgyűlés ülésén, a bizottság többségi véleményének ismertetése után a kisebbségi álláspontot képviselő bizottsági tagok által maguk közül választott előadó ismerteti.

A jegyzőkönyv

78. § (1) A nyilvános bizottsági ülésről szó szerinti jegyzőkönyv készül, amelyet az elnök hitelesít.

(2) A jegyzőkönyv elkészítésére és kezelésére a 65. és 66. §-t kell megfelelően alkalmazni a következő eltérésekkel:

a) a jegyzőkönyvbe felvett felszólalás téves szövegének kiigazítására - a köszömlét követő ülésen - az elnök tesz javaslatot, amiről a bizottság vita nélkül határoz;

b) a szó szerinti jegyzőkönyv egy-egy példányát el kell helyezni a bizottsági titkárságon, valamint a Könyvtárban. A bizottsági ülésen részvételre jogosultaknak - kérésükre - a szó szerinti jegyzőkönyvet ki kell adni.

(3) Ha a zárt ülésről jegyzőkönyv készül, a jegyzőkönyvnek az államtitkot, szolgálati titkot, illetőleg nyilvánosságra nem hozható egyéb adatot tartalmazó részét az elnök titkos iratként kezeli.

A bizottság kijelölése

79. § (1) Az Országgyűlés elnöke - a Házszabályban foglaltakra is tekintettel - a döntési javaslat vagy bizottsági ajánlás elkészítésére

- a) egy bizottságot jelöl ki, mely más bizottságokat véleményadásra kérhet fel, vagy
- b) két vagy több bizottságot jelöl ki, illetőleg
- c) javaslatot tesz az Országgyűlésnek eseti bizottság alakítására.

(2) A nem kijelölt bizottság a törvényjavaslatról, határozati javaslatról vagy politikai nyilatkozattervezetről kialakított véleményét - ha az nem egyezik a döntési javaslattal - módosító javaslatként nyújthatja be az Országgyűlésnek.

Több bizottság közös eljárása

80. § (1) Több bizottság közös eljárása esetén ezen bizottságok együttes ülést is tarthatnak.

(2) Az együttes ülésen a szavazást bizottságonként külön kell megtartani.

(3) Ha a közösen eljáró bizottságok együttes álláspontot alakítottak ki, akkor az együttes álláspont kialakításánál és a kisebbségi vélemény előterjesztésénél e fejezet rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A bizottságok működési rendje

81. § (1) A bizottságok működési rendjüket - a Házszabály rendelkezéseit figyelembe véve - maguk határozzák meg.

(2) A képviselők számára lehetőséget kell biztosítani az adott ügyben érintett, az Országgyűlés főtitkára által vezetett jegyzékben szereplő bejegyzett, országos érdekképviselők és társadalmi szervezetek véleményének a megismerésére.

(3) Ha a Házszabály vagy a bizottság ügyrendje a bizottság működésére külön rendelkezéseket nem tartalmaz, akkor a bizottság tárgyalásai során az Országgyűlés üléseire vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az Országgyűlés eljárásán a bizottság eljárását kell érteni.

A bizottságok működési költségei

82. § (1) A bizottságok működésének költségeiről az Országgyűlés költségvetésén belül, elkülönítve kell gondoskodni.

(2) Az ideiglenes bizottságok működésének költségeire az Országgyűlés költségvetésén belül - csak erre a célra felhasználható - bizottsági tartalékalapot kell képezni.

Külföldi delegációban részt vevő képviselő beszámolója

83. § Az Országgyűlés külföldi delegációjában (személyre szóló meghívó, bizottsági és parlamenti delegáció) részt vevő országgyűlési képviselő a külügyekkel foglalkozó bizottságnak és a delegáció megbízatása szerint hatáskörrel rendelkező bizottságoknak beszámolót készít.

3. fejezet

AZ INDÍTVÁNYOK TÁRGYALÁSA

1. Az önálló és a nem önálló indítványok

Az indítványok típusai

84. § (1) Az Országgyűlés tárgysorozatába önálló napirendi pontként felvehető indítványok (a továbbiakban: önálló indítványok):

- a) a törvényjavaslat,
- b) a határozati javaslat,
- c) a politikai nyilatkozattervezet,
- d) a jelentés,
- e) az interpelláció,
- f) a kérdés.

(2) Önálló indítványhoz kapcsolódóan benyújtható indítványok (a továbbiakban: nem önálló indítványok):

- a) a sürgősségi javaslat,
- b) a kivételességi javaslat,
- c) a módosító javaslat,
- d) a bizottsági ajánlás.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül más anyag az Országgyűlés tárgysorozatára nem kerülhet. A Házszabály szerint előterjeszhető egyéb javaslatok, kérelmek, indítványok nem minősülnek az (1)-(2) bekezdés szerinti indítványnak; ezekre a Házszabály megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni.

A törvényjavaslat

85. § (1) A törvényjavaslat az Országgyűlés hatáskörébe tartozó jogszabály megalkotása iránti javaslat, amely tartalmazza a törvény javasolt szövegét és címét.

- (2) Törvényjavaslatot
- a) a köztársasági elnök,
 - b) a Kormány,
 - c) az országgyűlési bizottság,
 - d) a képviselő

nyújthat be.

(3) A törvényjavaslathoz indokolást kell fűzni. Ha a törvényjavaslat törvényt kíván módosítani, vagy hatályon kívül helyezni, a címben ezt jelezni kell.

86. § Ha - a törvényjavaslat általános vitája megkezdéséig - ugyanabban a tárgyban azonos időszakban, vagy ugyanazt a törvényt illetően több törvényjavaslatot is benyújtottak,

- a) a 85. § (2) bekezdés szerinti sorrendben előbb álló javaslata a hátrább állót,
- b) az egyenlő sorban állók javaslatai közül a korábbi javaslat a későbbit megelőzi.

A határozati javaslat

87. § (1) A határozati javaslat az Országgyűlés jogszabályi formát nem igénylő döntése iránti, továbbá az országgyűlési irányelv vagy az elvi állásfoglalás iránti szövegszerű indítvány, amely tartalmazza a határozat, az irányelv vagy az elvi állásfoglalás javasolt szövegét.

(2) Határozati javaslatot a 85. § (2) bekezdésében felsoroltak terjeszthetnek elő.

(3) A határozati javaslatot a tartalmát jellemző címmel és indokolással kell ellátni. Ha a határozati javaslat országgyűlési határozatot kíván módosítani vagy hatályon kívül helyezni, a címben ezt kell jelezni.

A politikai nyilatkozat

88. § (1) Az Országgyűlés - a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazatával - bármely politikai kérdésben nyilatkozatot tehet.

(2) Nyilatkozattervezetet a 85. § (2) bekezdésének b)-d) pontjában felsoroltak terjeszthetnek elő.

A jelentés

89. § (1) A jelentés valamely megtett intézkedésről, elvégzett vizsgálatról vagy valamely szerv tevékenységéről tájékoztatja az Országgyűlést.

(2) Jelentést a 85. § (2) bekezdésének b)-c) pontjában felsoroltak, továbbá az Állami Számvevőszék elnöke, valamint azok tesznek, akiket törvény erre kötelez.

(3) Az Alkotmány, valamint külön törvény alapján beszámolásra kötelezettek beszámolóját a Házszabály alkalmazása során jelentésnek kell tekinteni.

(4) A jelentéssel együtt az arra jogosult törvényjavaslatot és határozati javaslatot is benyújthat.

Az interpelláció

90. § (1) Az országgyűlési képviselő az Alkotmányban meghatározottakhoz - a feladatkörükbe tartozó minden ügyben - magyarázat kérése céljából interpellációt intézhet.

(2) Az interpelláció tárgyát címszerűen meg kell jelölni.

(3) Az interpellációban meg kell jelölni a címzettet és azt, hogy miért a címzett illetékes a válaszadásra.

(4) Az Országgyűlés elnöke visszautasítja azt az interpellációt, amelyet nem az (1)-(3) bekezdés szerint nyújtottak be. Erről az Országgyűlést a soron következő ülésnapon tájékoztatja.

A kérdés

91. § (1) Az országgyűlési képviselő az Alkotmányban meghatározottakhoz - a feladatkörükbe tartozó minden ügyben - felvilágosítás kérése céljából kérdést nyújthat be.

(2) A kérdés tárgyát címszerűen meg kell jelölni, és utalni kell arra is, hogy a kérdező a választ az Országgyűlés ülésén szóban vagy ülésen kívül, írásban kéri. A 90. § (3)-(4) bekezdés rendelkezéseit a kérdés esetén is alkalmazni kell.

A sürgősségi javaslat

92. § (1) Az önálló indítvány előterjesztője javasolhatja az Országgyűlésnek az indítvány sürgős tárgyalását.

(2) A sürgősségi javaslatot indokolni kell.

(3) A képviselő által benyújtott sürgősségi javaslathoz legalább ötven képviselő támogató aláírása szükséges.

A kivételességi javaslat

93. § A törvényjavaslat és a határozati javaslat előterjesztője javasolhatja az Országgyűlésnek az indítvány kivételes eljárásban (124-128. §) történő tárgyalását.

A módosító javaslat

94. § (1) A törvényjavaslathoz, a határozati javaslathoz és a politikai nyilatkozattervezethez az Országgyűlés bizottsága és az országgyűlési képviselő - a Házszabályban meghatározott kivételekkel - módosító javaslatot nyújthat be.

(2) Az előterjesztő a saját indítványához - a 107. § (1) bekezdésében foglalt eset kivételével - módosító javaslatot nem nyújthat be.

(3) Ha a benyújtott törvényjavaslat vagy határozati javaslat jogszabály vagy országgyűlési határozat módosítására irányul, akkor a módosító javaslat nem terjedhet ki a jogszabály, illetőleg a határozat módosítással nem érintett részeire, kivéve, ha ez a szabályszerű módosító javaslat tartalma miatt nyilvánvalóan szükséges.

(4) A módosító javaslatot indokolni kell.

(5) Ha a módosító javaslat a központi költségvetés kiadásának növelését vagy bevételeinek csökkentését eredményezheti, meg kell benne jelölni a költségvetési egyensúly megőrzése érdekében javasolt megoldást is.

A bizottsági ajánlás

95. § (1) A kijelölt bizottság az Országgyűlés elnöke által a részére kiadott törvényjavaslathoz, határozati javaslathoz, politikai nyilatkozattervezethez és jelentéshez - a törvényjavaslat, a határozati javaslat és a politikai nyilatkozattervezet esetében a benyújtott módosító javaslatokat is értékelő - ajánlást nyújt be az Országgyűlésnek.

(2) A kijelölt bizottságnak a törvényjavaslat általános vitájához készített ajánlásában a bizottság a 101. § (1) bekezdésében és a 97. § (2) bekezdésében foglaltakat is vizsgálja.

(3) A kijelölt bizottság a törvényjavaslat részletes vitájához készített ajánlásában azt is vizsgálja, hogy a törvényjavaslat, a határozati javaslat, illetve a bizottság által támogatott módosító javaslat

a) összhangban áll-e az Alkotmánnyal, továbbá más törvénnyel, illetve beilleszthető-e a hatályos magyar jogrendszerbe,

b) rendelkezései egymással nem ellentétesek-e,

c) megfelel-e a jogszabályszerkesztés és a nyelvhelyesség követelményeinek.

(4) Az Országgyűlés elnöke vagy legalább tizenöt képviselő írásbeli indítványára az Országgyűlés határidőt szabhat a bizottsági ajánlás elkészítésére. A határidőt úgy kell megszabni, hogy a bizottságnak az általános vitára benyújtandó ajánlása elkészítésére legalább tizenöt, a részletes vitára benyújtandó ajánlása elkészítésére legalább harminc nap álljon rendelkezésére.

A Költségvetési és az Alkotmányügyi bizottság ajánlása

96. § (1) A költségvetéssel foglalkozó állandó bizottság (a továbbiakban: Költségvetési bizottság) - ha nem kijelölt bizottságként jár el - az Országgyűlés elnöke vagy a kijelölt bizottság felkérésére ajánlást nyújt be, továbbá saját kezdeményezésére ajánlást nyújthat be minden olyan törvényjavaslathoz, határozati javaslathoz és ezekhez kapcsolódó módosító javaslathoz, amelynek a központi költségvetésre jelentős kihatása van.

(2) A Költségvetési bizottság ajánlásában értékeli, hogy a javaslat

a) összhangban van-e a költségvetésre vonatkozó szabályokkal,

b) a költségvetés szempontjából megvalósítható-e, illetőleg hogyan valósítható meg.

(3) Az alkotmányügyi kérdésekkel foglalkozó állandó bizottság (a továbbiakban: Alkotmányügyi bizottság) - ha nem kijelölt bizottságként jár el - az Országgyűlés elnöke vagy a kijelölt bizottság felkérésére ajánlást nyújt be, továbbá saját kezdeményezésére ajánlást nyújthat be minden törvényjavaslathoz a 95. § (3) bekezdés *a)-c)* pontjában meghatározott kérdésekről. Az Alkotmányügyi bizottság szükség szerint módosító javaslatot tesz.

(4) Az e §-ban szabályozott esetekben a Költségvetési, illetőleg az Alkotmányügyi bizottságra a kijelölt bizottságra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az indítványok szabályszerűsége

97. § (1) Az indítványnak tárgyalásra és határozathozatalra alkalmasnak kell lennie.

(2) A törvényjavaslat és a módosító javaslat indokolásában meg kell jelölni az elfogadása esetén várható társadalmi és (lehetőség szerint számszerűsített) becsült gazdasági hatásokat.

(3) Az Országgyűlés elnöke a hozzá benyújtandó iratokra nézve nyomtatványok alkalmazását rendelheti el.

(4) A nem szabályszerű formában benyújtott indítványt az Országgyűlés elnöke visszautasíthatja.

2. Az önálló indítványok tárgyalása

A törvényjavaslat tárgyalása

98. § (1) A törvényjavaslatot az Országgyűlés elnökénél kell benyújtani.

(2) Az elnök a törvényjavaslat benyújtását az Országgyűlés következő ülésén bejelenti, megnevezve egyúttal a kijelölt bizottságot.

(3) A képviselő által benyújtott törvényjavaslat csak abban az esetben kerül az Országgyűlés tárgysorozatára, ha azt a kijelölt bizottság támogatja.

(4) A képviselő által benyújtott törvényjavaslatot az Országgyűlés elnöke kiadja a kijelölt bizottságnak, amely harminc napon belül - ha a képviselő sürgős tárgyalást kért, nyolc napon belül - határoz az indítvány tárgysorozatba vételéről. Ha a kijelölt bizottság a tárgysorozatba vételt elutasítja, az önálló indítvány címét, benyújtójának nevét és a bizottsági határozathozatal időpontját az Országgyűlés legközelebbi ülésén a jegyző bejelenti.

(5) Ha a képviselő által benyújtott, és a bizottság által a (4) bekezdés alapján elutasított törvényjavaslat tárgysorozatba vételét a képviselőcsoport nevében annak vezetője kéri, a tárgysorozatba vételről az Országgyűlés - az előterjesztő legfeljebb ötperces felszólalása után - határoz. A tárgysorozatba vétel tárgyában képviselőcsoportonként egy képviselő és az elsőként felszólalásra jelentkezett független képviselő legfeljebb két perc időtartamban felszólalhat, majd az előterjesztő a felszólalásokra legfeljebb két perc időtartamban válaszolhat. Ilyen tárgysorozatba vétel iránti kérelmet minden képviselőcsoport kizárólag a rendes ülészakon, és ülészakonként legfeljebb öt alkalommal nyújthat be.

99. § (1) Az előterjesztő kérheti a törvényjavaslat sürgős tárgyalását.

(2) Az Országgyűlés a sürgősségi javaslatról vita nélkül határoz. Ha olyan törvényjavaslat sürgős tárgyalását kérték, amelynek elfogadásához a képviselők minősített többségének szavazata szükséges, a sürgősség kérdésében is ugyanolyan többséggel kell határozni.

(3) Ha az Országgyűlés elrendelte a törvényjavaslat sürgős tárgyalását, a törvényjavaslatot - a bizottsági előkészítést is figyelembe véve - legkorábban az elrendelést követő ülésen lehet, legkésőbb a sürgősség elrendelésétől számított harminc napon belül kell napirendre tűzni.

100. § Az Országgyűlés - saját döntése alapján - a jelentős törvényjavaslatot két fordulóban - előbb a tervezett törvény elveit, majd a törvényjavaslat kidolgozott szövegét - tárgyalja meg.

101. § (1) A törvényjavaslat tárgyalása általános vitával nyílik meg. Az általános vita a törvényjavaslat egésze vagy egyes részei szükségességének és szabályozási elveinek, továbbá részletes vitára bocsáthatóságának megvitatásából áll. A vita kiterjedhet a 95. § (3) bekezdés a) pontjában írtakra is.

(2) Az általános vita megkezdésének napját úgy kell meghatározni, hogy a kijelölt bizottság általános vitát előkészítő ajánlását - amennyiben az nem szóban hangzik el - a képviselők legkésőbb az ülés előtt három nappal kézhez kapják. Sürgős tárgyalás esetén ettől a szabálytól el lehet térni.

(3) A vitában elsőként a törvényjavaslat előterjesztője kap szót, ezután - ha az előterjesztő nem a Kormány volt - a Kormány képviselője. Ezt követően a kijelölt bizottság előadója foglalja össze a bizottság ajánlását, majd - ha van kisebbségi vélemény - a bizottság kisebbsége ismerteti véleményét. Ezek után a ki nem jelölt, de a törvényjavaslat által hatáskörében érintett bizottság elnöke (előadója), majd a képviselőcsoportok tagjai, s ezt követően a független képviselők szólalhatnak fel. Az általános vita lezárását megelőzően az előterjesztőnek viszontválaszra van joga.

102. § (1) A törvényjavaslathoz módosító javaslatot az általános vita lezárásáig, a módosító javaslathoz kapcsolódó további módosító javaslatot a részletes vita lezárásáig lehet benyújtani. A kijelölt bizottság, valamint az Alkotmányügyi bizottság a 96. § (3) bekezdés szerinti eljárásában a záróvita lezárásáig nyújthat be módosító javaslatot. A Házbizottság javaslatára az Országgyűlés a kapcsolódó módosító javaslatok benyújtására ennél rövidebb határidőt szabhat. Ezek a szabályok a 107. § (1) bekezdésében meghatározott módosító javaslatra nem vonatkoznak.

(2) A módosító javaslatot az elnök állásfoglalás céljából kiadja a kijelölt bizottságnak.

(3) A kijelölt bizottság a módosító javaslatokat értékeli, és állást foglal, hogy azokat támogatja-e vagy sem. A bizottság a részletes vitát előkészítő ajánlásában terjeszti az Országgyűlés elé a módosító javaslatokat.

(4) A kapcsolódó módosító javaslatot az elnök kiadja a kijelölt bizottságnak véleményezésre. A bizottság a benyújtott kapcsolódó módosító javaslatokról - a (3) bekezdésben meghatározott módon - kiegészítő ajánlásban tájékoztatja az Országgyűlést.

103. § (1) Az előterjesztő a törvényjavaslatát a zárószavazás megkezdéséig bármikor visszavonhatja, a részletes vita lezárása után azonban ehhez az Országgyűlés hozzájárulása szükséges.

(2) Az előterjesztő az (1) bekezdésben meghatározott szabályok szerint a javaslatot átdolgozásra visszakérheti. Az átdolgozott és újra benyújtott törvényjavaslatot sürgősséggel kell megtárgyalni, kivéve, ha a törvényjavaslat tárgyalását az Országgyűlés még nem kezdte meg, vagy a visszakérés és az újbóli benyújtás között több, mint három hónap telt el.

(3) A módosító javaslat (kapcsolódó módosító javaslat) előterjesztője módosító javaslatát a részletes vita lezárásáig megváltoztathatja, és a szavazás megkezdéséig bármikor visszavonhatja. Ez a visszavonás nem érinti a visszavont módosító javaslatához kapcsolódó módosító javaslat érvényességét. Ha a visszavont módosító javaslatot más a saját javaslataként változatlanul fenntartja, s a visszavonás után azt bejelenti, a javaslat tovább tárgyalható.

(4) Ha a módosító javaslat (kapcsolódó módosító javaslat) előterjesztője a módosító javaslatát megváltoztatja, a kijelölt bizottság elnökének javaslatára az Országgyűlés dönt arról, hogy kiadja-e a javaslatot a kijelölt bizottságnak véleményezésre. A módosító javaslat (kapcsolódó módosító javaslat) megváltoztatására a benyújtására meghatározott szabályok irányadók.

104. § (1) Az általános vita lezárása után az Országgyűlés dönt arról, hogy a törvényjavaslatot részletes vitára bocsátja-e.

(2) Ha a törvényjavaslatához az általános vita lezárásáig módosító javaslatot nem terjesztettek elő, az elnök figyelmezteti az Országgyűlést, hogy részletes vitára nem kerül sor. Ha a figyelmeztetést követően felszólalásra senki sem jelentkezett, az általános vita lezárása után a törvényjavaslat elfogadásáról kell dönteni.

(3) Ha az Országgyűlés a törvényjavaslatot nem bocsátja részletes vitára, azt az előterjesztő harminc napon belül, átdolgozva benyújthatja. E határidő elmulasztása esetén a törvényjavaslatot visszavontnak kell tekinteni. Az átdolgozott törvényjavaslatra az újonnan benyújtott javaslatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

105. § (1) A részletes vita a törvényjavaslat módosításokkal érintett rendelkezéseinek és a bizottság ajánlásának megvitatásából áll.

(2) A vitát - a rendelkezések sorrendjének betartásával - minden önálló rendelkezésre vonatkozóan, végül pedig a bevezetésre és a címre vonatkozóan kell megnyitni és lezárni.

(3) A részletes vitában kizárólag a módosító javaslatához vagy a módosító javaslattal érintett részhez lehet hozzászólni.

(4) Az Országgyűlés a vita során a korábban meghatározott tárgyalási sorrendet megváltoztathatja; elrendelheti több részletrendelkezés tárgyalásának összekapcsolását, illetőleg az ugyanazon tárgyat érintő különböző módosító javaslatok vitáját elkülönítheti.

106. § (1) A részletes vita lezárása után a módosító javaslatokról történő szavazás következik. Szavazni csak arról a módosító javaslatról (kapcsolódó módosító javaslatról) kell,

a) amely elnyerte a kijelölt - több kijelölt bizottság esetén bármelyik - bizottság jelenlevő tagjai egyharmadának támogatását, vagy

b) amelyet a kijelölt bizottság nyújtott be, vagy

c) amelyről a szavazást a képviselőcsoport vezetője írásban kérte.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti jogával egy képviselőcsoport vezetője egy döntési javaslat határozathozatalakor legfeljebb öt alkalommal élhet.

(3) Azokról a módosító javaslatokról (kapcsolódó módosító javaslatokról), amelyekkel a Kormány egyetért, az Országgyűlés egy szavazással szavaz. Bármely képviselőcsoport vezetője írásban kérheti, hogy valamely módosító javaslatról (kapcsolódó módosító javaslatról) az Országgyűlés külön szavazzon.

(4) A Kormány legkésőbb a részletes vita lezárását - ha a 102. § (4) bekezdése szerinti kiegészítő ajánlás készült, annak benyújtását - követő két napon belül, írásban tájékoztatja a képviselőcsoportok vezetőit arról, hogy mely módosító javaslatokkal (kapcsolódó módosító javaslatokkal) ért egyet. Bármely képviselőcsoport vezetője legkésőbb a Kormány tájékoztatásától számított egy napon belül az Országgyűlés elnökéhez benyújtva, írásban kérheti, hogy valamely módosító javaslatról (kapcsolódó módosító javaslatról) az Országgyűlés külön szavazzon.

(5) A szavazás előtt a törvényjavaslat előterjesztője nyilatkozik, egyetért-e a módosító javaslattal.

(6) Ha a zárószavazásra a részletes vitát követő szavazás lezárásától számított öt napon belül kerül sor, a Kormány a részletes vita lezárásakor, szóban tájékoztatja az Országgyűlést arról, hogy mely módosító javaslatokkal (kapcsolódó módosító javaslatokkal) ért egyet. A Kormány tájékoztatását közvetlenül követően bármely képviselőcsoport vezetője kérheti, hogy valamely módosító javaslatról (kapcsolódó módosító javaslatról) az Országgyűlés külön szavazzon. Az eljárás során az 56. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az elnök köteles elrendelni a tárgyalási szünetet.

(7) Ha a törvényjavaslat adott részéhez több módosító javaslatot nyújtottak be, a szavazás során - lehetőség szerint - a következő sorrendben kell szavazni:

- a) az adott rész elhagyását javasoló,
- b) tartalmilag több módosítást magában foglaló módosító javaslat,
- c) kapcsolódó módosító javaslat,
- d) egyéb módosító javaslat.

(8) A módosítással érintett rendelkezések feletti szavazás során a törvényjavaslat eredeti szövegéről nem kell szavazni.

(9) A részletes vita és a módosítással érintett rendelkezések feletti szavazás után - legkorábban e szavazást követő öt nap elteltével - zárószavazást kell tartani a törvényjavaslat egészéről.

(10) A részletes vita lezárását követően - legkésőbb a zárószavazást megelőző két nappal - a zárószavazásra bocsátandó egységes javaslatot - az előterjesztő ellenjegyzésével - a képviselőcsoport-vezetőknek és az Alkotmányügyi bizottságnak meg kell küldeni, a képviselők számára hozzáférhetővé kell tenni.

107. § (1) A zárószavazás megkezdése előtt - írásban - módosító javaslatot lehet benyújtani a részletes vitában megszavazott bármely rendelkezéshez kapcsolódóan azon okból, hogy a megszavazott rendelkezés nincs összhangban az Alkotmánnyal vagy más törvénnyel, a törvényjavaslat már megszavazott rendelkezésével, vagy a törvényjavaslat módosítással nem érintett valamely rendelkezésével. Zárószavazás előtti módosító javaslatot az előterjesztő is benyújthat.

(2) A zárószavazás előtti módosító javaslatot az elnök az Alkotmányügyi bizottságnak adja ki.

(3) A zárószavazás megkezdése előtt a zárószavazás elhalasztását javasolhatja a kijelölt bizottság, illetve az Alkotmányügyi bizottság, amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott módosító javaslatot kíván benyújtani. A zárószavazás elhalasztásáról - a javaslattevő indokainak meghallgatása után - az Országgyűlés vita nélkül határoz.

(4) A törvényjavaslat záróvitája az (1) bekezdés szerinti módosító javaslatok megtárgyalásából áll. A tárgyalásra, a vitára és a szavazásra a 105-106. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy amennyiben nem a Kormány az előterjesztő, akkor nyilatkoznia kell, hogy egyetért-e a törvényjavaslat elfogadásával. Ilyen módosító javaslat esetén a zárószavazást csak a törvényjavaslat záróvitája után lehet megtartani.

108. § (1) Az Országgyűlés által elfogadott törvényt az Országgyűlés elnöke tizenöt napon belül aláírja, majd haladéktalanul megküldi a köztársasági elnöknek.

(2) Az Országgyűlés felkérheti az Országgyűlés elnökét, hogy a köztársasági elnöktől a törvény sürgős kihirdetését kérje. Erről az Országgyűlés vita nélkül határoz.

109. § (1) Az Országgyűlés által elfogadott törvény népszavazással való megerősítését a népszavazásról szóló 1989. évi XVII. törvény 5. §-ának (1) bekezdése alapján az arra jogosultak a zárószavazás megkezdése előtt, írásban javasolhatják.

(2) Az Országgyűlés a törvény elfogadását követő ülésén a határozati javaslat tárgyalására vonatkozó rendelkezések (112. §) szerint határoz a népszavazásra bocsátás felett.

(3) Ha az Országgyűlés elrendelte a törvény népszavazásra bocsátását, a törvényt akkor kell a köztársasági elnökhöz aláírásra megküldeni, ha a népszavazás azt megerősítette.

110. § (1) Ha a köztársasági elnök a kihirdetésre megküldött törvényt aláírás előtt észrevételeinek közlésével megfontolás végett visszaküldi, azt az Országgyűlés legkésőbb hatvan napon belül napirendjére tűzi.

(2) A köztársasági elnök átiratát az Országgyűlés elnöke kiadja az Alkotmányügyi, valamint a kijelölt bizottságnak. Az eljárásra ezt követően a 107. § (2) és (4) bekezdéseit kell megfelelően alkalmazni.

111. § Ha a köztársasági elnök az Alkotmánybíróság által alkotmányellenesnek nyilvánított rendelkezés miatt visszaküldi a törvényt az Országgyűlésnek, az Országgyűlés elnöke felhívja az Alkotmányügyi bizottságot és a kijelölt bizottságot az Alkotmánybíróság határozatának megfelelő módosító javaslat előterjesztésére. Az eljárásra ezt követően a 107. § (2) és (4) bekezdéseit kell megfelelően alkalmazni.

A határozati javaslat tárgyalása

112. § (1) A határozati javaslat tárgyalására a 98-99., 101-108. §-okat a (2)-(3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az Országgyűlés határozatát a hivatalos lapban közzé kell tenni. A határozatokat az elnök és a soros jegyzők írják alá. E határozatok közzétételéről az Országgyűlés elnöke gondoskodik.

(3) A zárt ülésen hozott határozat közzétételéről az Országgyűlés esetenként dönt.

A politikai nyilatkozattervezet tárgyalása

113. § (1) A politikai nyilatkozattervezet tárgyalására a 98-99., 101-108. §-okat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A politikai nyilatkozat közzétételének módjáról az Országgyűlés esetenként dönt.

A jelentés tárgyalása

114. § (1) A jelentés tárgyalására a 98-99., 101-103. §-okat kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy az előterjesztéshez módosító javaslatot nem lehet tenni. A jelentésnek csak általános vitája van, amely a jelentésben foglalt megállapítások, intézkedések megalapozottságáról folyik.

(2) A jelentés elfogadásáról az Országgyűlés dönt.

Az interpelláció és a kérdés tárgyalása

115. § (1) Akihez az Alkotmány szerint interpelláció vagy kérdés intézhető, köteles az interpellációt vagy kérdést személyesen, kivételesen helyettese útján megválaszolni.

(2) Az interpellációt az Országgyűlés elnökénél kell benyújtani. Az interpellációnak tartalmaznia kell a vele kapcsolatos tények és körülmények közlését.

(3) Az Országgyűlés ülésének napirendjében feltüntetett időpontban az interpelláció és kérdés tárgyalására hetente legalább kilencven percet kell biztosítani. Az interpellációkat és kérdéseket benyújtásuk időrendjében kell napirendre tűzni. Valamennyi képviselőcsoport számára lehetővé kell tenni, hogy legalább egy - általa benyújtott - interpelláció és kérdés tárgyalására sor kerüljön.

(4) Ha az interpelláció az egész Kormány működését érinti, a miniszterelnök válaszol, ha több minisztert érint vagy az érintett miniszter személye kérdéses, a miniszterelnök jelöli ki a válaszadó minisztert.

116. § (1) Az Országgyűlés csak azt az interpellációt tárgyalhatja, amelyet az ülésnapot legalább négy nappal megelőző munkanapon déli 12 óráig benyújtottak.

(2) A képviselő az interpellációt legkésőbb az interpelláció elhangzásáig visszavonhatja. Ha a képviselő az interpelláció elhangzásának a napirend szerint várható időpontjában nincs jelen, s távolmaradását előzetesen indokolva nem mentette ki, az interpellációt visszavontnak kell tekinteni. Kimentés esetén az interpelláció elmondására az elnök új időpontot tűz ki.

(3) Az interpelláció három perc időtartam alatt terjeszthető elő. A válaszra öt perc, a válasz elfogadásával kapcsolatos nyilatkozattételre két perc áll rendelkezésre. E határidők túllépésekor az elnök megvonja a szót.

(4) Az elmondott interpelláció nem tartalmazhat olyan új tény, amelyet az interpelláció írott szövege nem tartalmazott. Ettől eltérni csak az interpellált egyetértésével lehet.

117. § (1) Minden interpellációra az Országgyűlés ülésén kell választ adni. Az interpellált megindokolt kérésére az Országgyűlés - vita nélküli szavazással - engedélyezheti, hogy harminc napon belül írásban válaszoljon. Ebben az esetben a kérést és a választ az Országgyűlés jegyzőkönyvébe kell foglalni.

(2) Az írásban megadott választ az interpelláló képviselőnek és az Országgyűlés elnökének kell eljuttatni. Az Országgyűlés elnöke gondoskodik az írásban adott válasznak a képviselőkhöz való eljuttatásáról. A válasz benyújtását követő ülésen az interpellációt tárgyalni kell.

(3) A válasz után - az írásban adott válasz esetében is - az interpelláló képviselőnek viszontválaszra van joga, amely nem terjedhet túl az interpellációra adott válasz értékelésén, illetőleg az értékelés indokolásán. Ha a képviselő a választ nem fogadja el, a válasz elfogadásáról az Országgyűlés dönt.

(4) Ha az Országgyűlés a választ elutasította, az interpellációt a hatáskörrel rendelkező bizottságnak kell kiadni. Az interpelláció tárgyalását az Országgyűlés a bizottsági jelentés beérkezését követően a következő ülésén napirendre tűzi, és a bizottság javaslata alapján a következő döntések egyikét hozza:

- a) utólag helyesnek ítéli az interpellációra adott választ;
- b) elfogadja a bizottság ülésén az interpellált által kiegészített választ;
- c) megerősíti korábbi elutasító döntését, és a bizottságot intézkedési javaslat kidolgozására kéri fel.

118. § (1) A kérdés benyújtására és megválaszolásának elintézésére a 115. § és a 117. § rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) csak az a kérdés tárgyalható, amelyet az ülésnapot megelőző munkanapon déli 12 óráig benyújtottak;
- b) a kérdés elmondására és a válaszra egyaránt két perc áll rendelkezésre;
- c) kérdés esetében a képviselőnek viszontválaszra nincs joga, és az Országgyűlés a válasz elfogadásáról nem határoz.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti idő túllépésekor az elnök megvonja a szót.

Az azonnali kérdések és válaszok órája

119. § (1) Az Országgyűlés ülésén a napirendben feltüntetett időpontban hetente legalább hatvan percet kell biztosítani kérdés közvetlen feltevésére és megválaszolására (azonnali kérdések órája).

(2) Az azonnali kérdések órájának napján legkésőbb az ülésnap megnyitását megelőzően egy órával bármely képviselőcsoport vezetője a tárgy feltüntetésével kérheti, hogy az általa megjelölt képviselő az azonnali kérdések órájának keretében kérdést tehessen fel.

(3) Az azonnali kérdések órájában az első körben az ellenzéki képviselőcsoportok a létszámuk sorrendjében tehetik fel a kérdéseiket, míg az ezt követő körökben valamennyi képviselőcsoport ugyanilyen sorrendben teheti fel a kérdéseit.

(4) Az azonnali kérdések órájában az Alkotmány szerint válaszadásra kötelezettek kötelesek az ülésteremben tartózkodni. A válaszadásra kötelezett halaszthatatlan közfeladata ellátása esetén előzetesen tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, és megjelöli a helyette válaszadásra feljogosított személyt.

(5) Ha a miniszterelnök vagy a miniszter nem személyesen válaszol, a képviselő személyes válaszadást kérhet. Ebben az esetben a megkérdezett legkésőbb a harmadik soron következő azonnali kérdések órájában köteles személyesen válaszolni.

(6) A kérdés elmondására és a válaszadásra két-két perc áll rendelkezésre. A képviselőnek és a megkérdezettnek egyperces viszontválaszra van joga. Az utolsó szó joga a megkérdezettnek illeti meg. A határidők túllépésekor az elnök megvonja a szót.

(7) Valamennyi képviselőcsoport számára lehetővé kell tenni, hogy legalább egy kérdés feltevésére és megválaszolására sor kerüljön.

4. fejezet

KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

A költségvetési törvényjavaslatra vonatkozó eljárás

120. § (1) A Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: költségvetési törvényjavaslat) tárgyalásakor és határozathozatalakor a Házszabály általános rendelkezéseit a 120-121. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A költségvetési törvényjavaslat sürgős tárgyalását nem lehet kérni.

(3) Az állami költségvetésről és végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot minden bizottság külön véleményezi. A bizottságok véleményét a Költségvetési bizottság foglalja össze és terjeszti az Országgyűlés elé.

(4) A központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak fejezetenkénti összegére, főösszegére, továbbá a költségvetési hiány, illetve többlet mértékére, valamint a központi költségvetés általános tartalékának összegére kizárólag a Költségvetési bizottság nyújthat be módosító (kapcsolódó módosító) javaslatot a 121. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörében.

(5) A 121. § (1) bekezdése szerinti határozathozatalt megelőző általános és részletes vitában benyújtható módosító javaslatokra a 94. § (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

(6) A Költségvetési bizottság - az Országgyűlésnek november 30-ig meghozandó, a következő évre vonatkozó költségvetési törvényjavaslat központi költségvetési fejezeteinek bevételi és kiadási főösszegéről, a hiány, illetve a többlet mértékéről való határozathozatalát megelőzően - a részletes vitát előkészítő ajánlásának [95. § (3) bekezdés] I. részében azokat a módosító javaslatokat és bizottsági állásfoglalásokat teszi közzé, amelyek a költségvetési törvényjavaslatnak, a központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak fejezetenkénti összegét és főösszegét, továbbá a költségvetési hiány, illetve többlet mértékét érintik. Az e kérdéseket nem érintő módosító javaslatokat - azok szövegszerű ismertetése nélkül - az ajánlás II. részében kell feltüntetni.

121. § (1) Az Országgyűlésnek november 30-ig döntenie kell az ajánlás I. részében foglalt módosító javaslatokról, továbbá valamennyi fejezeti összegről; nem kell döntenie az ajánlás II. részében felsorolt módosító javaslatokról.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határozathozatal során a módosító javaslatokról való döntést követően, annak figyelembevételével, illetve eredményeként a Költségvetési bizottság módosító javaslatot készít a központi költségvetés általános tartalékának összegére, majd a központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak fejezetenkénti összegére, a főösszegére, továbbá a hiány, illetve többlet mértékére, a hiány fedezésének módjára (a többlet rendeltetésére). Erről a javaslatról az Országgyűlés haladéktalanul, vita nélkül határoz.

(3) A (2) bekezdésben foglalt módosító javaslat az egyes költségvetési előirányzatokra elfogadott több módosító javaslat számszaki átvezetését is tartalmazza, kivéve a normatív támogatásokkal érintett előirányzatokat, melyekre a 107. §-ban foglaltak az irányadók.

(4) A határozathozatalt követő három napon belül a Költségvetési bizottság tájékoztatja az Országgyűlést a költségvetési törvényjavaslat azon részeiről, amelyekről az Országgyűlés határozott.

(5) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatást követően sor kerül a részletes vita újbóli megnyitására. A tájékoztatást követő nyolc napon belül a fejezetek bevételi, kiadási főösszegét, a hiány, illetve a többlet mértékét nem érintő kapcsolódó módosító javaslatot lehet benyújtani.

(6) Az újból megnyitott részletes vita lezárását követően a Költségvetési bizottság újabb ajánlást készít, amely a 120. § (6) bekezdése szerinti ajánlás II. részében szereplő, elfogadásra ajánlott módosító javaslatok számát és teljes szövegét, továbbá a részletes vita újbóli megnyitása után beérkezett és elfogadásra ajánlott kapcsolódó módosító javaslatok számát és teljes szövegét tartalmazza.

Az Országgyűlés hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződésekre vonatkozó eljárás

122. § (1) Az Országgyűlés hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződésekkel (a továbbiakban: nemzetközi szerződéssel) kapcsolatos eljárásokban a Házszabály általános rendelkezéseit a 122-123. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A nemzetközi szerződés aláírása előtt a Kormánynak az aláírással kapcsolatos megkeresése tárgyában - a nemzetközi szerződés által hatáskörében érintett bizottság állásfoglalását kikérve - a külügyekkel foglalkozó bizottságok foglalnak állást.

(3) A nemzetközi szerződés megerősítése, az ahhoz való csatlakozás vagy annak elfogadása, nemzetközi szerződés módosítása, valamint nemzetközi szervezethez való csatlakozás, illetve onnan való kilépés tárgyában a határozati javaslatot - a szerződés, illetve nemzetközi szervezet alapszabályának szövegét mellékelve - a Kormány terjeszti elő.

(4) A határozati javaslatához a szerződés tárgya szerinti hatáskörrel rendelkező bizottság készít ajánlást.

(5) A határozati javaslatnak az aláírt nemzetközi szerződés szövegét tartalmazó részéhez módosító javaslatot nem lehet benyújtani.

123. § (1) A nemzetközi szerződés kihirdetése iránti törvényjavaslatot - amelynek része a megkötött szerződés - a Kormány terjeszti elő.

(2) A törvényjavaslatához a szerződés tárgya szerint hatáskörrel rendelkező bizottság készít ajánlást.

(3) A törvényjavaslatnak a megkötött nemzetközi szerződés szövegét tartalmazó részére módosító javaslatot nem lehet benyújtani.

A kivételes eljárás

124. § (1) Az előterjesztő a törvényjavaslat vagy határozati javaslat (a továbbiakban e címben együtt: törvényjavaslat) benyújtásakor kérheti a kivételes eljárásban történő tárgyalást.

(2) Ha az Alkotmány értelmében a törvény elfogadásához az országgyűlési képviselők, illetve a jelenlevő országgyűlési képviselők kétharmadának igenlő szavazata szükséges, továbbá a Magyar Köztársaság éves költségvetéséről, illetve annak módosításáról, végrehajtásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál kivételes eljárás nem kérhető.

(3) Ha a Kormány az általa benyújtott előterjesztés kivételes eljárású tárgyalása során javasolja, hogy az előterjesztés feletti szavazás egyben bizalmi szavazás is legyen, akkor a kivételes eljárást azonnal meg kell szakítani, és a törvényjavaslat tárgyalását az általános rendelkezéseknek, illetőleg a 134. §-nak megfelelően újra meg kell kezdeni.

(4) A kivételes eljárás során a törvényjavaslat benyújtására, illetve tárgyalására irányadó általános rendelkezéseket a 124-128. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

125. § (1) A kivételes eljárásban történő tárgyalásról - az előterjesztő esetleges felszólalása után - az Országgyűlés vita nélkül határoz. A kivételes eljárásban történő tárgyalás elfogadásához a jelenlevő országgyűlési képviselők négyötödének szavazata szükséges.

(2) A kivételes eljárásban tárgyalandó törvényjavaslat sürgős tárgyalását a törvényjavaslat benyújtásakor kell kérni. A sürgősség tárgyában történő határozathozatalra az (1) bekezdés irányadó.

(3) A kivételes eljárás elrendelése után az Országgyűlés elnöke nyomban kijelöli azt a bizottságot, amely a törvényjavaslat vitáját lefolytatja.

126. § (1) A kivételes eljárást elrendelő határozat meghozatalát követő huszonegy napon belül lehet a törvényjavaslathoz módosító javaslatot előterjeszteni.

(2) Sürgős tárgyalás esetén a módosító javaslatok benyújtásának határideje a sürgősségről hozott országgyűlési határozat meghozatalától számított nyolc nap.

(3) A módosító javaslatok benyújtására meghatározott határidő lejártá után, a bizottsági vita lezárásáig csak a korábban benyújtott módosító javaslatokhoz kapcsolódóan lehet módosító javaslatot beterjeszteni. Ezt a rendelkezést a kijelölt bizottságra nem kell alkalmazni.

127. § (1) A kijelölt bizottság véleményezi a törvényjavaslatot, és dönt a módosító javaslatok támogatásáról.

(2) A bizottság ülésén az országgyűlési képviselők felszólalhatnak.

128. § (1) A törvényjavaslat kivételes és sürgős tárgyalása esetén a kijelölt bizottság vitájának lezárását követő ülésnapon a törvényjavaslatot az Országgyűlés napirendjére kell tűzni.

(2) Az ülésen való tárgyalás során először a törvényjavaslat előterjesztője, majd - amennyiben a törvényjavaslatot nem a Kormány terjesztette elő - a Kormány képviselője szólal fel. Ezt követően a kijelölt bizottság képviselője ismerteti a bizottság ajánlását. A képviselőcsoportok álláspontját csoportonként egy-egy képviselő fejtheti ki. A független képviselők közül az elsőként szólásra jelentkezett nyilváníthat véleményt. Az előterjesztőnek a határozathozatal előtt viszontválaszra van joga.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott felszólalások után az Országgyűlés - a kijelölt bizottság által támogatott módosító javaslatokkal együtt - a törvényjavaslat egészének elfogadásáról határoz.

(4) A 107. § rendelkezéseit a kivételes eljárás esetén is alkalmazni kell.

A politikai vita

129. § (1) A Kormány vagy a képviselők legalább egyötödének írásbeli indítványára - az indítványban megjelölt átfogó politikai témakörben - az Országgyűlés vitát tart. Ilyen indítványt kizárólag a rendes ülésszakon lehet benyújtani. Minden képviselő ülésszakonként legfeljebb két politikai vita tartására irányuló indítványt támogathat.

(2) A politikai vitát az Országgyűlés az indítvány benyújtásától számított tizennégy napon túl és huszonnyolc napon belül tartja meg.

(3) A politikai vita tárgyalására az 53. § alkalmazásával időkeretet kell szabni; az időkeret négy óránál kevesebb nem lehet. A politikai vita a Kormány nyilatkozatával kezdődik, és a Kormány viszontválaszával zárul.

A mentelmi és összeférhetlenségi ügyek intézése

130. § (1) Az országgyűlési képviselők mentelmi és összeférhetlenségi ügyeinek intézése során a Házszabály általános rendelkezéseit a 130-131. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az Országgyűlés elnöke a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt [az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Já.tv.) 3. § (2)-(3) bekezdés], a mentelmi jog megsértését kifogásoló bejelentést [Já.tv. 4. § (2) bekezdés], valamint az összeférhetlenség kimondására irányuló indítványt [Já.tv. 8. § (2) bekezdés], haladéktalanul átadja megvizsgálásra az Országgyűlés mentelmi és összeférhetlenségi ügyekkel foglalkozó állandó bizottságának (a továbbiakban: Mentelmi bizottság), és erről az Országgyűlést tájékoztatja. Ha az Országgyűlés nem ülésezik, az Országgyűlés elnöke dönt arról, hogy a mentelmi, illetőleg az összeférhetlenségi ügy elbírálása céljából szükség van-e rendkívüli ülésszak vagy rendkívüli ülés összehívására.

(3) A Mentelmi bizottság elnöke a mentelmi és összeférhetlenségi ügy tárgyalásáról, idejéről és helyéről köteles az érintett képviselőt értesíteni. Ha a képviselő megjelenik, kérésére meg kell őt hallgatni, de a Mentelmi bizottság ülésén egyébként - kivéve a mentelmi jog megsértése tárgyában tartott ülést - nem lehet jelen.

(4) A Mentelmi bizottság a mentelmi és összeférhetlenségi ügyeket zárt ülésen tárgyalja.

(5) A Mentelmi bizottság az ügy kézhezvételétől számított harminc napon belül

a) a mentelmi jog megsértése ügyében javaslatot tesz az Országgyűlés elnökének;

b) a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítvány tárgyában határozati javaslatot nyújt be az Országgyűlésnek;

c) az összeférhetlenség kimondására irányuló határozati javaslatához ajánlást nyújt be az Országgyűlésnek.

(6) A mentelmi és az összeférhetlenségi ügyben benyújtott határozati javaslatához más bizottság nem nyújthat be ajánlást.

131. § (1) Az Országgyűlés a mentelmi és összeférhetlenségi ügyben a határozati javaslatot sürgősséggel tárgyalja.

(2) A határozati javaslatához módosító javaslatot nem lehet fűzni, arról az Országgyűlés vita nélkül határoz. A határozathozatal előtt a képviselő felszólalhat.

(3) A mentelmi jog felfüggesztése tárgyában hozott döntéshez a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

A vezető közjogi tisztségek betöltőinek megválasztása

132. § (1) A vezető közjogi tisztségek betöltőinek megválasztása során a Házszabály általános rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az Országgyűlés az Alkotmányban, illetőleg külön törvényekben megállapított szabályok szerint választja meg a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, az Alkotmánybíróság tagjait, a Legfelsőbb Bíróság elnökét, a legfőbb ügyészt, az országgyűlési biztosokat, továbbá az Állami Számvevőszék elnökét és alelnökeit.

(3) A választás titkos szavazással történik, kivéve a miniszterelnök megválasztását.

(4) Ha törvény valamely tisztségviselő megválasztása vagy kinevezése előtt a jelölt országgyűlési bizottság előtt történő meghallgatását írja elő, az erre hatáskörrel rendelkező bizottság a jelöltet meghallgatja, és a személyi javaslatot véleményezi.

(5) Az Országgyűlés által választott tisztségviselők esetében a kialakított véleményt a bizottság előadója az Országgyűlés ülésén ismerteti. A többi jelöltről a véleményt a bizottság elnöke a javaslattételi és a kinevezési jogkör gyakorlójának küldi meg.

(6) A (2) bekezdésében felsorolt személyek a megválasztásuk, a miniszterek a kinevezésük után - ha a rájuk vonatkozó szabályok nem írnak elő más esküszöveget - az Országgyűlés előtt a Házszabály 3. melléklete szerinti esküt tesznek, és aláírják az esküokmányt. Az eskü letételének elmulasztására a 8. § (4) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A köztársasági elnök megbízatása megszűnésével és helyettesítésével kapcsolatos eljárási szabályok

133. § (1) Ha a köztársasági elnökkel szemben a tisztsége gyakorlása során összeférhetlenségi ok merül fel, az eljárásra az országgyűlési képviselők összeférhetlenségi ügyének intézésére a Házszabályban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni, a következő eltérésekkel:

- a) kijelölt bizottságként az Alkotmányügyi bizottság jár el;
- b) a határozat meghozatalához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges;
- c) a szavazás titkos.

(2) Ha a köztársasági elnök az Országgyűléshez intézett nyilatkozatával lemond a megbízatásáról, a nyilatkozatára a határozati javaslatra meghatározott szabályokat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a lemondó nyilatkozat feletti vitát és szavazást legkésőbb a lemondó nyilatkozat beérkezésétől számított tizenöt napon belül kell megtartani; ha az Országgyűlés az említett időpontban nem ülésezik, rendkívüli ülészakot vagy rendkívüli ülést kell összehívni;

- b) a lemondó nyilatkozatot nem kell kiadni bizottsági előkészítésre;

c) a lemondó nyilatkozathoz módosító javaslatot nem lehet benyújtani, de bármely képviselőcsoport vagy legalább tizenöt képviselő - legkésőbb az e napirendi pont tárgyalásának megkezdése előtti napon - írásban javasolhatja, hogy az Országgyűlés kérje a köztársasági elnöktől elhatározásának újbóli megfontolását; ilyen javaslat esetén először e javaslatról kell szavazni;

d) ha a köztársasági elnök elhatározásának fenntartásáról írásban értesíti az Országgyűlést, az a)-c) pontok szerint kell eljárni, de vitát már nem lehet nyitni, és az Országgyűlés a lemondás tudomásulvételét nem tagadhatja meg.

(3) A tisztsége gyakorlása során az Alkotmányt vagy valamely más törvényt megsértő köztársasági elnökkel szemben indítványozott felelősségre vonás esetén a határozati javaslat tárgyalására vonatkozó szabályokat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) kijelölt bizottságként az Alkotmányügyi bizottság jár el;
- b) a határozati javaslatához módosító javaslatot nem lehet benyújtani;
- c) a határozat meghozatalához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges;
- d) a szavazás titkos.

(4) Ha a köztársasági elnök feladatának ellátásában átmenetileg akadályoztatva van, ennek megállapításáról és a köztársasági elnököt helyettesítő országgyűlési elnök feladatát ellátó alelnök kijelöléséről az Országgyűlés egyszerre határoz. Határozati javaslatot a köztársasági elnök, a Kormány és bármely országgyűlési képviselő nyújthat be.

(5) Ha valamelyik képviselő határozati javaslatot nyújt be annak megállapítása iránt, hogy a köztársasági elnök a feladatköre ellátását lehetetlenné tevő állapotban van, a határozati javaslat tárgyalására vonatkozó szabályokat a (3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

A bizalmatlansági indítvány és a bizalmi szavazás

134. § (1) A miniszterelnökkel szemben benyújtott bizalmatlansági indítványra és a Kormány bizalmi szavazásra vonatkozó javaslatára (a továbbiakban együtt: bizalmatlansági indítvány), a határozati javaslatra és ennek tárgyalására meghatározott szabályokat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a bizalmatlansági indítvány feletti vitát és szavazást legkorábban a betérjesztéstől számított három nap után, legkésőbb a betérjesztéstől számított nyolc napon belül kell megtartani; ha az Országgyűlés az említett időpontban nem ülésezik, rendkívüli ülészetet vagy rendkívüli ülést kell összehívni;
- b) a bizalmatlansági indítványt nem kell kiadni bizottsági előkészítésre;
- c) a bizalmatlansági indítványhoz módosító javaslatot nem lehet benyújtani.

(2) Ha a Kormány a miniszterelnök útján azt javasolja, hogy az általa benyújtott előterjesztés feletti szavazás egyben bizalmi szavazás is legyen, a javaslatot az Országgyűlés ülésén szóban is - legkésőbb a benyújtott előterjesztés egésze feletti zárószavazás megkezdése előtt - elő lehet terjeszteni.

V. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. fejezet

AZ ORSZÁGGYŰLÉS KÖLTSÉGVETÉSE

Az Országgyűlés költségvetésének előkészítése, elfogadása és végrehajtása

135. § (1) Az Országgyűlés a saját költségvetését - a központi költségvetés részeként - maga állapítja meg. Az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül a Könyvtár költségvetése elkülönítve szerepel.

(2) Az Országgyűlés költségvetési tervét az Országgyűlés elnökének irányítása mellett a gazdasági főigazgató, a Könyvtár elkülönített költségvetési tervét a főigazgató készíti el, és azt - a Házbizottság egyetértésével, a Költségvetési bizottság véleményének beszerzése után - az Országgyűlés elnöke a költségvetési törvényjavaslat elkészítéséhez a Kormány rendelkezésére bocsátja.

(3) Az Országgyűlés költségvetésének végrehajtásáért a gazdasági főigazgató, a Könyvtár elkülönített költségvetésének végrehajtásáért a főigazgató felelős.

(4) Az Országgyűlés költségvetésének végrehajtását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

2. fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

Az Országgyűléshez érkezett beadványok

136. § (1) Az Országgyűléshez érkezett beadványokat az Országgyűlés elnöke - tárgyak szerint - az ügyben hatáskörrel rendelkező bizottságnak vagy hivatali szervnek adja át intézkedésre.

(2) Az Országgyűléshez érkezett beadványokról nyilvántartást kell vezetni, amelyben fel kell tüntetni az intézkedésre vonatkozó adatokat. Ezeket a beadványokat a képviselők bármikor megtekinthetik.

(3) A képviselők, a képviselőcsoportok és a bizottságok a hozzájuk érkezett beadványokat önállóan dolgozzák fel, és a közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló jogszabály rendelkezéseit is figyelembe véve intézik el azokat.

A határidők

137. § (1) A határidőket órákban vagy napokban kell számítani, kivéve, amikor a Házszabály ülésnapot említ.

(2) A határidőbe a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény esik.

(3) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(4) A határidő az utolsó nap végével jár le.

A mulasztás igazolása

138. § (1) Ahol a Házszabály a mulasztás igazolására lehetőséget ad, ott az igazolást annál a személynél kell benyújtani, akinél az elmulasztott cselekményt teljesíteni kell. Ha a cselekményt az Országgyűlésnél kell teljesíteni, az igazolást az Országgyűlés elnökénél kell benyújtani.

(2) Az igazolással együtt az elmulasztott cselekményt - ha arra még lehetőség van - pótolni kell.

(3) Az igazolási kérelmet az (1) bekezdésben megjelölt személy bírálja el. Jogorvoslatnak helye nincs.

A titokvédelem

139. § (1) Az, akinek az Országgyűlés működése során államtitok vagy szolgálati titok jut tudomására, illetőleg birtokába, a titokvédelemre vonatkozó általános szabályok szerint köteles azt megőrizni.

(2) Az Országgyűlés működésével kapcsolatban a titokvédelemre vonatkozó külön szabályokat - a Házszabály mellékleteként meghatározandó Titokvédelmi Rendtartás megalkotásáig - az Országgyűlés elnöke által megállapított Titokvédelmi Rendtartás tartalmazza.

A Házszabálytól való eltérés

140. § (1) Kivételesen, a Házbizottság javaslatára az Országgyűlés a jelenlevő képviselők négyötödének szavazatával - képviselőcsoportonként legfeljebb egy felszólaló meghallgatását követően - úgy határozhat, hogy valamely ügy tárgyalása során a Házszabály rendelkezéseitől eltér.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat nem lehet alkalmazni, ha az az Alkotmányba vagy más törvénybe ütközik, valamint az Alkotmány és a Házszabály tárgyalása során.

Az országos érdekképviselési és társadalmi szervezetek jegyzékbe vétele

141. § (1) Az Országgyűlés főtitkára jegyzéket vezet azokról a bejegyzett országos érdekképviselési és társadalmi szervezetekről, amelyek kérik jegyzékbe vételüket.

(2) A jegyzékbe vételi kérelemben meg kell jelölni az érdekképviselési és társadalmi szervezet

- nevét, székhelyét, címét;
- működési területét (célját);
- ügyintéző és képviselési szervét;
- képviselésére jogosult személyeket, ezek címét.

(3) Az Országgyűlés elnöke a jegyzékbe vett érdekképviselési és társadalmi szervezetek listáját évente hivatalos lapban közzéteszi.

Értelmező rendelkezések

142. § A Házszabály alkalmazásában

1. *Ügyrendi javaslat*: A plenáris vagy bizottsági ülés vezetésével, rendjével összefüggő, a tárgyaltnapirendi pontot érdemben nem érintő - döntést igénylő - eljárási kérdésre vonatkozó javaslat.

2. *Tárgysorozat*: Valamennyi önálló indítvány, egyéb tárgyalást és/vagy döntést igénylő - nem eljárási kérdést tartalmazó - ügy (a továbbiakban e §-ban együtt: ügy), amely automatikusan vagy külön döntés alapján a plenáris és/vagy bizottsági ülés napirendjére kerülhet.

3. *Javaslat tárgysorozatba vétele*: A tárgysorozatba nem automatikusan kerülő ügyek tárgysorozatba vételére vonatkozó javaslat.

4. *Napirend*: A tárgysorozaton lévő ügyek közül egy adott ülésen tárgyaltnapirendi ügyek összessége.

5. *Napirendi javaslat*: Javaslat arra, hogy a tárgysorozaton lévő ügyek közül melyek képezzék egy adott ülés napirendjét.

6. *Napirendi pont*: A tárgysorozat egy-egy olyan ügye, amely a napirend önálló részét képezi.

7. *Módosító javaslat*: A tárgysorozaton lévő törvényjavaslat, határozati javaslat, politikai nyilatkozattervezet szövegének konkrétan megjelölt részére vonatkozó - attól való eltérési szándékot kifejező - írásbeli beadvány.

8. *Kapcsolódó módosító javaslat*: Olyan - a részletes vita során benyújtott - módosító javaslat, amely a döntési javaslat módosító javaslattal már érintett, vagy azzal összefüggő rendelkezésére vonatkozik; tartalma szerint az alap módosító javaslat továbbfejlesztése.

9. *Hatáskörrel rendelkező bizottság*: Az a bizottság, amely egy adott ügy vitelére az országgyűlési bizottságok hatásköréről szóló országgyűlési határozat szerint hatáskörrel rendelkezik.

10. *Kijelölt bizottság*: Az a bizottság, amelyet az Országgyűlés elnöke egy adott ügy vitelére felkért.

A Házszabály értelmezése

143. § (1) A Házszabály értelmezésével kapcsolatban az Országgyűlés ülésén - egyedi esetekben - felmerült vitás kérdésekben az elnök dönt.

(2) Ha a bizottság ülésén a Házszabály értelmezésével kapcsolatban vitás kérdés merül fel, a bizottság elnöke a Házszabály értelmezéséért felelős bizottsághoz fordul.

(3) A Házszabály értelmezésével az Országgyűlés állandó bizottságainak feladatairól szóló országgyűlési határozatban megjelölt állandó bizottság (a Házszabály-értelmezéséért felelős bizottság) az Országgyűlés választott tisztségviselőjének, továbbá bármely képviselőcsoport vagy bizottság kérésére állást foglal. A bizottság állásfoglalását a képviselők számára hozzáférhetővé kell tenni. A bizottság Házszabály-értelmezéssel kapcsolatos állásfoglalásáról - bármely képviselőcsoport kérésére - az Országgyűlés dönt.

3. fejezet

AZ ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALI SZERVEI ÉS AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÖNYVTÁR

Az Országgyűlés Hivatala

144. § (1) Az Országgyűlés Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) az Országgyűlés munkaszervezete. Feladata, hogy biztosítsa az Országgyűlés folyamatos működését és segítse a képviselők és az Országgyűlés tisztségviselői tevékenységét.

(2) Az Országgyűlés hivatali szervei a Főtítkárság, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott más szervek.

145. § (1) A Hivatal az Országgyűlés ülésszakai, ülései, továbbá a bizottsági ülések előkészítése és lefolytatása keretében:

a) jogi-szakmai segítséget nyújt a bizottságoknak az indítványok és ajánlások elkészítésében;

b) szakmai észrevételeket tesz a kijelölt bizottság részére a benyújtott törvényjavaslatokról, határozati javaslatokról és az ezekhez benyújtott módosító javaslatokról abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e a 95. §-ban meghatározott követelményeknek;

c) az Alkotmányügyi bizottság mellé állandó kodifikációs csoportot rendel, a többi bizottság kodifikációs munkáját a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott módon segíti;

d) gondoskodik az ülések előkészítéséről, az indítványok sokszorosításáról, eljuttatja a képviselőkhöz és az ülések résztvevőikhez az ülések tárgyalási anyagát és egyéb tájékoztató anyagokat;

e) közreműködik az Országgyűlés ülései zavartalan menetének biztosításában, jogi-szakmai segítséget nyújt az elnöknek, illetve az alelnöknek az ülések vezetésénél;

f) gondoskodik az Országgyűlés jegyzőkönyvének szerkesztéséről és kiadásáról, valamint az Országgyűlési Napló megjelentetéséről;

g) szerkeszti, illetve kihirdetésre előkészíti a törvényeket és az Országgyűlés határozatait;

h) az Országgyűlés elnöke iránymutatásának megfelelően előkészíti a Házbizottság és a bizottsági elnökök üléseit, és gondoskodik az ülések jegyzőkönyvének elkészítéséről;

i) közreműködik az Országgyűlés bizottsági üléseinek előkészítésében, gondoskodik a meghívók és a tárgyalási anyagok kézbesítéséről, ellátja a bizottságok adminisztrációját;

j) gondoskodik a képviselők tájékoztatásáról és a tájékoztatást szolgáló információs rendszer működtetéséről; e feladat ellátásban együttműködik az Országgyűlési Könyvtárral;

k) az elfogadott törvényeket, országgyűlési határozatokat és egyéb döntéseket az elfogadástól számított három munkanapon belül az Országgyűlés elnökének megküldi, és gondoskodik a parlamenti információs rendszerben történő hozzáférhetőségről.

(2) A Hivatal az Országgyűlés gazdasági, műszaki és általános igazgatási ügyeinek intézése keretében

a) kidolgozza és végrehajtja az Országgyűlés költségvetését;

- b) kezeli az Országgyűlés ingatlan és ingó vagyonát;
- c) ellátja az Országgyűlés működésével kapcsolatos általános igazgatási és ügyviteli feladatokat;
- d) gondoskodik az Országgyűlés működéséhez szükséges technikai, műszaki feltételekről, helyiségekről;
- e) gondoskodik a képviselőket és a képviselőcsoportokat megillető jogosultságok biztosításáról;
- f) végrehajtja az Országgyűlés elnökének a rend fenntartására és az Országgyűlés biztonságának megóvására tett intézkedéseit;
- g) kialakítja az Országgyűlés üléstermében - a parlamenti hagyományoknak megfelelően, a képviselőcsoport-vezetőkkel és a független képviselők megbízottjával történt egyeztetés után - a képviselőcsoportok helyét és a képviselők ülésrendjét;
- h) felügyel arra, hogy az Országgyűlés és a bizottságok tanácskozásain, továbbá az Országgyűlés épületében illetéktelenek ne tartózkodjanak, és gondoskodik a belépők, parkolójegyek kiadásáról;
- i) ellátja az Országgyűlés Hivatalával kapcsolatos személyzeti és munkaügyi feladatokat.

(3) A Hivatal az Országgyűlés elnöke és alelnökei titkársági feladatainak az ellátása keretében

- a) intézi az Országgyűléshez, valamint az Országgyűlés elnökéhez érkezett közérdekű bejelentésekkel, javaslatokkal és panaszokkal kapcsolatos teendőket;
- b) ellátja az Országgyűléshez érkezett népszavazás iránti kezdeményezés és népi kezdeményezés átvételével és döntésre való előkészítésével kapcsolatos feladatokat;
- c) közreműködik az Országgyűlés elnökének az Országgyűlésben képviselettel nem rendelkező pártokkal, valamint az érdekképviseleti és társadalmi szervezetekkel való kapcsolatának szervezésében.

(4) A Hivatal az Országgyűlés két- és többoldalú nemzetközi kapcsolataival összefüggő hivatali tevékenység ellátása keretében

- a) közreműködik az Országgyűlés nemzetközi kapcsolatainak szervezésében;
- b) biztosítja a kiutazó és fogadó delegációk felkészítését;
- c) közreműködik a nemzetközi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában.

(5) A Hivatal az Országgyűléssel kapcsolatos sajtótevékenység ellátása keretében

- a) gondoskodik az Országgyűlés hivatalos sajtóközleményeinek a tömegtájékoztatási szervekhez történő eljuttatásáról;
- b) szervezi az Országgyűlés testületeinek, tisztségviselőinek és rendezvényeinek sajtónyilvánosságát;
- c) biztosítja a sajtó munkatársainak tájékoztatását az Országgyűlés működéséről.

146. § A képviselőcsoportok tevékenységét segítő szakértőket és ügyviteli dolgozókat a gazdasági főigazgató, a képviselőcsoport vezetőjének javaslatára, alkalmazza. A gazdasági főigazgató - jogszabálysértés esetét kivéve - a képviselőcsoport vezetőjének javaslatait az alkalmazás, illetve annak megszüntetése tárgyában köteles elfogadni. E dolgozókkal szemben az egyéb munkáltatói jogokat - átruházott hatáskörben - a képviselőcsoport vezetője gyakorolja.

Az Országgyűlési Könyvtár

147. § (1) A Könyvtár országos hatáskörű, nyilvános tudományos szakkönyvtár. Alapszolgáltatásai ingyenesek. Térítésmentes könyvtári és információs szolgáltatásokat nyújt az Országgyűlés, a képviselők, a bizottságok, a képviselőcsoportok, az említettek mellett dolgozó szakértők és az Országgyűlés hivatali szervezetei számára. Egyéb szolgáltatásai térítés ellenében vehetők igénybe.

(2) A Könyvtár az Országgyűlés költségvetésében részére elkülönített költségvetésből önállóan gazdálkodik.

(3) A Könyvtár vezetője a főigazgató, aki a Könyvtár dolgozóit illetően gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(4) A Könyvtár működése felett az Országgyűlés elnöke felügyeletet gyakorol.

4. fejezet

HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

148. § (1) Ez az országgyűlési határozat - a 44. § (2)-(3) bekezdése és a 142. § 9. pontja kivételével - kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. E határozat hatálybalépése előtt napirendre került ügyek - külön intézkedés nélkül - a tárgysorozat részét képezik. Abban az ügyben, amelyben e határozat hatálybalépése előtt az általános vita megkezdődött, az eljárási kérdések tekintetében a hatálybalépés előtti rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Ezen országgyűlési határozat

a) 44. § (2)-(3) bekezdésének hatálybalépéséről külön törvény rendelkezik,

b) 142. § 9. pontja az országgyűlési bizottságok hatásköréről szóló országgyűlési határozat hatálybalépése napján lép hatályba.

(3) Ezen országgyűlési határozat hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Országgyűlés Házszabályainak módosításáról és egységes szövegéről szóló 8/1989. (VI. 8.) OGY határozat, továbbá az ezt módosító 31/1990. (III. 25.) OGY határozat, 74/1990. (X. 26.) OGY határozat, 25/1991. (IV. 20.) OGY határozat, 53/1991. (X. 5.) OGY határozat, 69/1991. (XII. 14.) OGY határozat, 51/1992. (IX. 11.) OGY határozat, 65/1992. (X. 16.) OGY határozat, 74/1992. (XI. 6.) OGY határozat és 75/1992. (XI. 6.) OGY határozat.

3. melléklet a 46/1994. (IX. 30.) OGY határozathoz

Esküszöveg

az Országgyűlés előtt esküt tevő, vezető közzogi tisztséget betöltő személyek eskütételéhez

„Én esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz és annak népéhez hű leszek; az Alkotmányt és a jogszabályokat megtartom és megtartatom; a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; feladataimat a Magyar Köztársaság fejlődésének előmozdítása és az Alkotmány érvényesülése érdekében lelkiismeretesen teljesítem.

(Az eskütevő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítjen!”

Budapest, 19... évi hó napján

.....

ERROR: syntaxerror
OFFENDING COMMAND: --nostringval--

STACK:

/Title
()
/Subject
(D:20140429120102+02'00')
/ModDate
()
/Keywords
(PDFCreator Version 0.9.5)
/Creator
(D:20140429120102+02'00')
/CreationDate
(IBI2)
/Author
-mark-